

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ: Υποτιτλισμός στα ελληνικά για κ/Κωφούς και Βαρήκοους της ταινίας μικρού μήκους «Shaking a Singapore Spear» και σχολιασμός της διαδικασίας.

Ονοματεπώνυμο: Δήμητρα Βαρδαλαχάκη

Αρ.Μητρώου : Ξ2018100

Επιτροπή Εποπτείας :

Βιλελμίνη Σωσώνη (Επίκουρη Καθηγήτρια)

Μαρία Τσίγκου (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια)

Κέρκυρα, Φεβρουάριος 2023

ΥΠΟΤΙΤΛΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΙΑ ΚΩΦΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΡΗΚΟΟΥΣ
ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ ΜΙΚΡΟΥ ΜΗΚΟΥΣ «SHAKING A SINGAPORE SPEAR»
ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
I. Οπτικοακουστική Μετάφραση (OAM)	5
II. Υποτιτλισμός για κ/Κωφούς και Βαρήκοους (SDH)	6
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΠΗΓΗ	7
ΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΧΟΣ	35
ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	61
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΧΟΛΙΑ	61
Μεταφραστικά ζητήματα	62
I. Σύμπτυξη προτάσεων	62
II. Ιδιωματικές εκφράσεις	62
III. Νεολογισμοί	62
IV. Παράφραση	63
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	64
ΛΙΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ	65
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	66
ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	67

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία βασίζεται στην ταινία μικρού μήκους «**Shaking a Singapore Spear**» και συγκεκριμένα στην απόδοση υποτίτλων για **κ/Κωφούς και Βαρήκοους (SDH)**, από την αγγλική προς την ελληνική γλώσσα. Πρόκειται για ένα **ντοκιμαντέρ κινουμένων σχεδίων**, το οποίο περιλαμβάνει πληροφορίες για τη ζωή και τα έργα του Ουίλλιαμ Σαίξπηρ, ωστόσο βασικός σκοπός είναι να διερευνηθεί η απήχηση του Άγγλου ποιητή και θεατρικού συγγραφέα στους ψηφιακούς ιθαγενείς, κυρίως τους νέους, στη Σιγκαπούρη. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, η ταινία περιέχει μια σειρά από ερωτήσεις προς αυτούς τους ανθρώπους και σίγουρα οι απαντήσεις τους έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το συγκεκριμένο ντοκιμαντέρ επιλέχθηκε για **δύο κύριους λόγους**. Αρχικά, για την **ευαισθητοποίηση του ελληνικού κοινού**. Η απόδοση ελληνικών υποτίτλων στην ταινία αυτή, δίνει τη δυνατότητα στον έλληνα να γνωρίσει κι έπειτα να αναζητήσει τα έργα του σπουδαίου αυτού ποιητή και συγγραφέα, τα οποία διατηρούν απaráμιλλη και αιώνια ισχύ. Ο δεύτερος λόγος έχει να κάνει με την **παρουσίαση του έργου**. Συγκεκριμένα, το ντοκιμαντέρ περιλαμβάνει φινιγούρες από **κινούμενα σχέδια** και φυσικά, το στοιχείο αυτό μετατρέπει το έργο σε πιο διαδραστικό. Έτσι, το ενδιαφέρον του θεατή διατηρείται ζωντανό και σίγουρα πρόκειται για έναν πιο ευχάριστο τρόπο παρακολούθησης ενός εκπαιδευτικού ντοκιμαντέρ.

Όσον αφορά την απόδοση των υποτίτλων, έγινε χρήση του ειδικού λογισμικού **Subtitle Edit**, ενώ απαραίτητη κρίθηκε η ανάλυση των όρων **Οπτικοακουστικής Μετάφρασης (OAM)** και **Υποτιτλισμού για κ/Κωφούς και Βαρήκοους (SDH)**. Η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είχε ως βάση την κατανόηση της πολύπλοκης σημειωτικής φύσης των οπτικοακουστικών κειμένων και, φυσικά, των αναγκών των ατόμων με προβλήματα ακοής. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η γραμμή ανάμεσα στο τι θα πρέπει να περιγραφεί και τι όχι, είναι ιδιαίτερος λεπτή, καθώς επίσης κι ο τρόπος που θα γίνει αυτό, ενώ σε καμία περίπτωση, δεν θα πρέπει να υποτιμηθεί η νοημοσύνη εκείνων των ανθρώπων.

Συνεπώς, η επιλογή του **κατάλληλου λεξιλογίου** σε συνδυασμό με την **πίεση χρόνου και χώρου** που υπάρχει πάντα στα πλαίσια του υποτιτλισμού, αποτελούν βασικά μεταφραστικά ζητήματα που θα τεθούν. Ακολουθεί το θεωρητικό πλαίσιο γύρω από το οποίο δομείται η εργασία και στη συνέχεια, ο σχολιασμός των δυσκολιών που ανέκυψαν κατά τη διαδικασία της μετάφρασης κι η ανάλυση των στρατηγικών επίλυσής τους.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. Οπτικοακουστική Μετάφραση (OAM)

Παρά το γεγονός ότι η Οπτικοακουστική Μετάφραση (OAM), στα πρώτα στάδια της εμφάνισής της, δεν εντασσόταν στο ευρύτερο πεδίο των μεταφραστικών σπουδών, τα τελευταία χρόνια βρίσκεται στο επίκεντρο του επιστημονικού ενδιαφέροντος, παρουσιάζοντας ταχεία εξέλιξη. Ο ορισμός της OAM, παρόλο που εκ πρώτης όψεως φαίνεται απλός, είναι αρκετά σύνθετος εξαιτίας της πολυπλοκότητας του μέσου με το οποίο προβάλλεται, καθώς υπάρχει παράλληλη χρήση των δύο καναλιών. Ο θεατής εκτίθεται σε **λεκτικά και μη λεκτικά** μηνύματα και καλείται, μέσω της σύνθεσης των μηνυμάτων αυτών, να κατανοήσει το νόημα της ταινίας. Βασικό χαρακτηριστικό της οπτικοακουστικής μετάφρασης αποτελεί η **άμεση εξάρτησή της από την τεχνολογία** που συνεχώς επηρεάζει την εξέλιξη της και, είναι πλέον σαφές, ότι ο ρόλος της OAM στην ψηφιακή εποχή είναι καίριας σημασίας. Τα δύο πιο διαδεδομένα είδη οπτικοακουστικής μετάφρασης είναι **ο υποτιτλισμός και η μεταγλώττιση**.

Στην Ελλάδα, το **πλέον διαδεδομένο** είδος οπτικοακουστικής μετάφρασης είναι ο **υποτιτλισμός**, ο οποίος αποτελεί εντρύφημα και πρόκληση συνάμα για τον μεταφραστή αλλά και τον ερευνητή του τομέα της μεταφρασεολογίας. Κατά τη διαδικασία του υποτιτλισμού, ο μεταφραστής καλείται να αποδώσει το προφορικό μήνυμα των διαλόγων σε γραπτό μήνυμα, ώστε να ηχεί ως προφορικός λόγος. Και φυσικά, το γραπτό μήνυμα στους υπότιτλους υπόκειται σε ορισμένους περιορισμούς. Σε αντίθεση με άλλα είδη μετάφρασης, ο υποτιτλισμός παρουσιάζεται ως **εφήμερος και παροδικός**, καθώς οι υπότιτλοι εμφανίζονται στιγμιαία στην οθόνη και μετά χάνονται. Τα κυριότερα προβλήματα, όμως, που προκύπτουν κατά τον υποτιτλισμό αφορούν τους **χωροχρονικούς περιορισμούς**, τα **τεχνικά προβλήματα**, τις **πολιτισμικές αναφορές**, τα **λογοπαίγνια**, καθώς και τα **τραγούδια**. Εκτός αυτού, είναι απαραίτητο να συνυπολογίζονται παράμετροι, όπως η ταχύτητα ανάγνωσης, η ηλικία του κοινού, η πλοκή και το ύφος. Λαμβάνοντας υπόψη τόσο τους τεχνικούς όσο και τους γλωσσικούς περιορισμούς που θέτει ο υποτιτλισμός, οι Díaz Cintas και Remael προτείνουν την τεχνική της μείωσης, μερικής ή ολικής. Η πρώτη επιτυγχάνεται με τη συμπίκνωση του πρωτότυπου κειμένου, ενώ η δεύτερη με τη διαγραφή ή την παράλειψη λεξικών όρων του πρωτοτύπου.

Ένα από τα βασικότερα ζητήματα που τίθενται, είναι ότι ο **υποτιτλισμός** προϋποθέτει μια σημαντική **μείωση των αρχικών διαλόγων** και αυτό έχει ως αποτέλεσμα, να χαρακτηρίζεται **οχι ως μετάφραση αλλά ως απλή προσαρμογή** των διαλόγων. Η προσαρμογή αυτή πολλές φορές συνοδεύεται και από αλλοίωση του πρωτότυπου κειμένου, με αποτέλεσμα να έρχεται σε ρήξη με την έννοια της πιστότητας της μετάφρασης ως προς το πρωτότυπο. Βέβαια, στην ελληνική έκδοση του βιβλίου Ορολογία της Μετάφρασης του J. Delisle & al (1999/2008), ο όρος προσαρμογή - adaptation αναφέρεται στη μεταφραστική τεχνική για την αντικατάσταση

μιας πολιτισμικής πραγματικότητας της γλώσσας-πηγής με μια πολιτισμική πραγματικότητα της γλώσσας-στόχου, ώστε να ανταποκριθεί στους αποδέκτες του μεταφράσματος.

Το 1982, ο Marleau (1982: 281) επισημαίνει ένα από τα κύρια στοιχεία του υποτιτλισμού, που είναι η **ψευδαίσθηση**. Αναφέρει ότι, ενώ υποτιτλίζουμε, «*πρέπει να δημιουργήσουμε στον θεατή την ψευδαίσθηση ότι μπορεί να κατανοήσει τα πάντα χωρίς να διαβάσει τους υπότιτλους*». Και πράγματι, οι υπότιτλοι θεωρούνται πιο επιτυχημένοι όταν περνούν απαρατήρητοι, δηλαδή όταν δεν αποσπούν το κοινό από τη δράση.

II. Υποτιτλισμός για κ/Κωφούς και Βαρήκοους (SDH)

Ο Υποτιτλισμός για κ/Κωφούς και Βαρήκοους αποτελεί κομμάτι της οπτικοακουστικής μετάφρασης, το οποίο έχει ως στόχο να καταστήσει προσβάσιμο **το οποιοδήποτε οπτικοακουστικό υλικό** στα άτομα με προβλήματα ακοής. Αυτό το είδος υποτιτλισμού, πέρα από τους διαλόγους και την εκτυλισσόμενη δράση, περιλαμβάνει **σημαντικές πληροφορίες** που περιγράφουν το ακουστικό υλικό. Οι πληροφορίες αυτές αφορούν **ήχους**, όπως φωνές, γέλια, τραγούδια κ.τ.λ, ή ακόμα και την **ταυτότητα** του εκάστοτε ομιλούντος. Συγκεκριμένα, οι ομιλητές προσδιορίζονται οπτικά με τη χρήση χρωμάτων, με τα συνηθέστερα να είναι **το κίτρινο, το πράσινο, το φούξια και το κυανό**.

Στην Ακουστική Περιγραφή, η βασικότερη δυσκολία έγκειται στην επιλογή των πληροφοριών που θα περιγραφούν. Ένα μεγάλο λάθος που κάνουμε όταν αναφερόμαστε στους υπότιτλους για κ/Κωφούς και βαρήκοους είναι ότι θεωρούμε πως το κοινό-στόχος τους είναι ομοιογενές. Εντούτοις, το κοινό-στόχος απαρτίζεται από τρεις ομάδες με **διαφορετικά χαρακτηριστικά και διαφορετικές ανάγκες**:

1. Κωφοί → προγλωσσικά κωφοί. Πρόκειται για την κοινότητα κωφών, οι οποίοι χρησιμοποιούν τη νοηματική γλώσσα ως τη μητρική τους γλώσσα.
2. κωφοί → μεταγλωσσικά κωφοί. Χρησιμοποιούν την εθνική γλώσσα ως μητρική, ενώ ταυτίζονται με την κοινότητα των ακούντων.
3. Βαρήκοοι → πρόκειται για κάποιο βαθμό υπολειπόμενης ακοής, καθώς αντιλαμβάνονται τους ήχους.

Έτσι, λοιπόν, οι ανάγκες διαφέρουν από περίπτωση σε περίπτωση, για αυτό κι απαιτείται η δημιουργία υποτίτλων **που θα προσαρμόζονται στις ανάγκες** του κάθε ατόμου ξεχωριστά. Ωστόσο, αυτό είναι κάτι που, τουλάχιστον ακόμα, δεν συμβαίνει. Για τον λόγο αυτό, όταν υποτιτλίζουμε για κ/Κωφούς και Βαρήκοους, έχουμε στο νου μας ως τελικό αποδέκτη τους Κωφούς, οι οποίοι δεν έχουν **καμία πρόσβαση** στο ακουστικό υλικό.

KEIMENO-ΠΗΓΗ

1. **00:00:04:06 → 00:00:06:22**
(rhythmic beat)
2. **00:00:21:13 → 00:00:23:19**
Well here we are, a much more familiar bit
3. **00:00:23:19 → 00:00:25:19**
of Stratford for me because it's where I work.
4. **00:00:25:19 → 00:00:27:23**
This is the Shakespeare Institute.
5. **00:00:27:23 → 00:00:30:03**
World Headquarters of Shakespearean scholarship,
6. **00:00:30:03 → 00:00:31:15**
ever since the University of Birmingham
7. **00:00:31:15 → 00:00:34:23**
set it up in 1951. As you see, we are just up
8. **00:00:34:23 → 00:00:37:05**
the road from where Shakespeare went to school.
9. **00:00:37:05 → 00:00:39:22**
Just up from the corner where his big house was.
10. **00:00:40:20 → 00:00:45:03**
This house, Mason Croft, belonged in the early 20th century
11. **00:00:45:03 → 00:00:48:07**
to an Edwardian novelist called Marie Corelli,
12. **00:00:48:07 → 00:00:50:07**
who campaigned for the restoration of the
13. **00:00:50:07 → 00:00:53:08**
Elizabethan buildings around Stratford.

14. **00:00:53:08 → 00:00:57:04**
She was a friend of Ellen Terry, the great actress.
15. **00:00:57:04 → 00:01:01:09**
She was visited by Sarah Bernhardt, Mark Twain
16. **00:01:01:09 → 00:01:02:16**
and the young Lawrence Olivier.
17. **00:01:02:16 → 00:01:04:04**
So it's got quite a pedigree
18. **00:01:04:04 → 00:01:08:23**
even before it became the home of this research institute,
19. **00:01:08:23 → 00:01:12:20**
devoted to studying Shakespeare in his times and his works.
20. **00:01:12:20 → 00:01:15:06**
So I mean for me, it's a very nice place to work.
21. **00:01:16:09 → 00:01:18:15**
Well if the Shakespeare birthplace trust
22. **00:01:18:15 → 00:01:19:20**
were to ever to reward me
23. **00:01:19:20 → 00:01:22:13**
for my loyal services as an executive trustee
24. **00:01:22:13 → 00:01:25:03**
by letting me live in any of the properties
25. **00:01:25:03 → 00:01:27:23**
that they manage, I would certainly choose this one.
26. **00:01:27:23 → 00:01:29:11**
This is Hall's Croft.

- 27. 00:01:29:11 → 00:01:31:07**
It's the house that Shakespeare built
- 28. 00:01:31:07 → 00:01:34:07**
for his good elder daughter, Susanna,
- 29. 00:01:34:07 → 00:01:37:11**
when she married the local doctor, John Hall.
- 30. 00:01:37:11 → 00:01:40:11**
Nice house. Doctors tend to have nice houses.
- 31. 00:01:41:11 → 00:01:45:18**
John presumably treated Shakespeare during his last illness.
- 32. 00:01:45:18 → 00:01:48:10**
Hall was a good doctor as far as we know.
- 33. 00:01:48:10 → 00:01:51:14**
He published many of his case notes
- 34. 00:01:51:14 → 00:01:54:17**
but not the case of his father-in-law.
- 35. 00:01:54:17 → 00:01:56:17**
Perhaps because his treatment with Shakespeare
- 36. 00:01:56:17 → 00:01:57:18**
clearly failed.
- 37. 00:01:57:18 → 00:02:01:02**
Shakespeare died with a short illness when he was 52.
- 38. 00:02:02:04 → 00:02:03:15**
- [Hannes Rall] What should an animated documentary
- 39. 00:02:03:15 → 00:02:07:03**
about Shakespeare include?

40. **00:02:07:03 → 00:02:10:05**
- (speaks indistinct) Shakespeare's ghosts may turn up,
41. **00:02:10:05 → 00:02:11:22**
fairies may turn up
42. **00:02:11:22 → 00:02:14:20**
and Falstaff may turn up
43. **00:02:14:20 → 00:02:17:14**
in the middle of a famous historical civil war battle.
44. **00:02:19:01 → 00:02:20:21**
- Maybe one of the characters
45. **00:02:20:21 → 00:02:23:22**
is being replaced by an animation.
46. **00:02:23:22 → 00:02:26:01**
- Yeah, it sounds great.
47. **00:02:26:01 → 00:02:27:12**
It sounds great. I'm all for it.
48. **00:02:27:12 → 00:02:30:07**
And I hope my words are being spoken by a frog
49. **00:02:30:07 → 00:02:31:03**
(laughs)
50. **00:02:31:03 → 00:02:32:01**
as I speak.
51. **00:02:33:04 → 00:02:34:19**
- We have to find the right frog for it.
52. **00:02:34:19 → 00:02:35:15**
(laughs)

53. **00:02:35:15 → 00:02:36:11**
(speaks indistinct) (buzzing)
54. **00:02:36:11 → 00:02:40:15**
- Well, we'll have to see how we can go about that.
55. **00:02:40:15 → 00:02:43:15**
(light tune begins)
56. **00:02:47:13 → 00:02:51:06**
- If you wanted to find out about the relevance
57. **00:02:51:06 → 00:02:53:12**
of Shakespeare in Singapore now,
58. **00:02:53:12 → 00:02:54:08**
- Yeah.
59. **00:02:54:08 → 00:02:57:13**
- So, what kind of research methodology
60. **00:02:57:13 → 00:03:00:23**
or kind of questions would you be interested to ask?
61. **00:03:00:23 → 00:03:02:11**
Particularly young people,
62. **00:03:02:11 → 00:03:06:23**
let's say in the age range between 18 and 26.
63. **00:03:06:23 → 00:03:08:10**
- What have you heard of about him?
64. **00:03:08:10 → 00:03:10:07**
What do you know about Shakespeare?
65. **00:03:10:07 → 00:03:12:06**
Do you think of him as British?

66. **00:03:12:06 → 00:03:14:0**
Do you think of him as old?
67. **00:03:14:05 → 00:03:17:02**
Have you seen any of the plays at the cinema?
68. **00:03:17:02 → 00:03:18:03**
I mean the chances are
69. **00:03:18:03 → 00:03:22:02**
that Shakespeare has a sort of rebirth
70. **00:03:22:02 → 00:03:24:05**
in popular culture from Baz Luhrmann onwards.
71. **00:03:24:05 → 00:03:25:12**
(rock muck music begins)
72. **00:03:25:12 → 00:03:29:06**
The Baz Luhrmann Romeo and Juliet has become, sort of,
73. **00:03:29:06 → 00:03:30:14**
absolutely canonical hence
74. **00:03:30:14 → 00:03:35:02**
that lovely Singaporean movie "The Chicken Rice War"
75. **00:03:35:02 → 00:03:38:07**
which is Romeo and Juliet via Baz Luhrmann,
76. **00:03:39:07 → 00:03:43:06**
sort of down in a Singapore quite comics
77. **00:03:43:06 → 00:03:44:17**
and social context.
78. **00:03:44:17 → 00:03:49:17**
(piano tune begins) (birds chirping)

79. **00:03:51:09 → 00:03:54:17**
(tropical tune begins)
80. **00:03:54:17 → 00:03:56:21**
(buzzing)
81. **00:04:00:07 → 00:04:01:20**
- [Prof. Michael Dobson] So how much do you know
82. **00:04:01:20 → 00:04:02:24**
about Shakespeare?
83. **00:04:04:01 → 00:04:07:12**
- Some old English guy who's dead.
84. **00:04:08:09 → 00:04:10:01**
- He's a very prolific playwright.
85. **00:04:11:03 → 00:04:12:14**
- What do you think this is?
86. **00:04:12:14 → 00:04:14:05**
- He started out as an actor.
87. **00:04:14:05 → 00:04:15:21**
- He is a spear.
88. **00:04:15:21 → 00:04:19:17**
- And then he sort of moved into his own theater
89. **00:04:19:17 → 00:04:22:13**
called the Globe, which burned down after some time
90. **00:04:22:13 → 00:04:25:23**
and then only like 25 years ago, they rebuilt it
91. **00:04:25:23 → 00:04:29:10**
a few 100 meters from the original sight.

- 92. 00:04:29:10 → 00:04:31:00**
- Shakespeare! And I was like
- 93. 00:04:31:00 → 00:04:33:00**
(disappointed tune)
- 94. 00:04:33:00 → 00:04:34:01**
And you know the worst part is
- 95. 00:04:34:01 → 00:04:36:19**
that I didn't know who Shakespeare was.
- 96. 00:04:36:19 → 00:04:38:21**
- [Prof. Michael Dobson] Do you think of him as British?
- 97. 00:04:38:21 → 00:04:40:06**
Do you think of him as old?
- 98. 00:04:41:18 → 00:04:43:08**
- Oh so English.
- 99. 00:04:43:08 → 00:04:45:13**
- No. I think of him as international.
- 100. 00:04:45:13 → 00:04:48:22**
- He is British but his stories go beyond just that,
- 101. 00:04:48:22 → 00:04:50:01**
I think.
- 102. 00:04:50:01 → 00:04:52:05**
- I don't think he is an old man in terms of thoughts
- 103. 00:04:52:05 → 00:04:55:06**
because he was like very young when he produced his plays.
- 104. 00:04:55:06 → 00:04:56:10**
And he died very young.

- 105. 00:04:57:06 → 00:05:01:11**
- I think he would have progressed from child to old age.
- 106. 00:05:01:11 → 00:05:02:09**
- I think based on what I know
- 107. 00:05:02:09 → 00:05:06:06**
maybe the life expectancy isn't as high so I don't think so.
- 108. 00:05:07:18 → 00:05:10:08**
- [Prof. Michael Dobson] Which of his plays have heard of?
- 109. 00:05:10:08 → 00:05:11:04**
- Of the top of my head,
- 110. 00:05:11:04 → 00:05:13:02**
I guess I know "Macbeth", "Othello".
- 111. 00:05:13:02 → 00:05:16:03**
- "War of the Roses", "The Henry plays", "Richard the third,
- 112. 00:05:16:03 → 00:05:17:00**
and the second."
- 113. 00:05:17:21 → 00:05:19:19**
- I know "Romeo and Juliet".
- 114. 00:05:19:19 → 00:05:21:05**
- "Romeo and Juliet".
- 115. 00:05:21:05 → 00:05:22:20**
- "A Midsummer Night's Dream".
- 116. 00:05:22:20 → 00:05:24:07**
- "Julius Caesar".
- 117. 00:05:24:07 → 00:05:26:00**
- "A Bunch of Kings".

- 118. 00:05:26:00 → 00:05:27:00**
- "A Bunch of other kings".
- 119. 00:05:27:00 → 00:05:28:17**
- "The Merry Wives of Windsor".
- 120. 00:05:28:17 → 00:05:30:09**
- "Much Ado About Nothing"
- 121. 00:05:30:09 → 00:05:32:01**
- "Hannibal". (buzz)
- 122. 00:05:32:01 → 00:05:33:22**
- "The Tempest". (thundering effect)
- 123. 00:05:33:22 → 00:05:36:24**
- "A Tale of Two Cities", "The Merchant of Venice". (buzz)
- 124. 00:05:36:24 → 00:05:38:03**
- [Prof. Michael Dobson] Do you know any famous
- 125. 00:05:38:03 → 00:05:39:16**
Shakespearean quotations?
- 126. 00:05:40:11 → 00:05:41:07**
- "To be,"
- 127. 00:05:41:07 → 00:05:42:03**
- "Or not to be"
- 128. 00:05:42:03 → 00:05:42:24**
- "That is the"
- 129. 00:05:42:24 → 00:05:44:04**
- "Question".
- 130. 00:05:44:04 → 00:05:46:15**
- "Where for art thou Romeo?"

- 131. 00:05:46:15 → 00:05:48:10**
- "Double double toil and trouble,
- 132. 00:05:48:10 → 00:05:50:12**
fire burn and cauldron bubble."
- 133. 00:05:50:12 → 00:05:53:05**
- "If music be the food of love, play on."
- 134. 00:05:53:05 → 00:05:55:24**
- Something, something pound of flesh. Something, something.
- 135. 00:05:55:24 → 00:05:58:13**
- And the opening line from Richard the third
- 136. 00:05:58:13 → 00:05:59:21**
is also one of my favorite.
- 137. 00:06:03:11 → 00:06:05:17**
- "There is some method to the madness."
- 138. 00:06:06:18 → 00:06:09:21**
- "The foolish wit and the witty fool."
- 139. 00:06:09:21 → 00:06:11:23**
- "Parting is such sweet sorrow."
- 140. 00:06:15:15 → 00:06:18:12**
- "A horse, a horse, my kingdom for a horse."
- 141. 00:06:18:12 → 00:06:21:02**
- "Touching palms", I can't remember the exact quote
- 142. 00:06:21:02 → 00:06:22:23**
but it was from "Romeo and Juliet".
- 143. 00:06:22:23 → 00:06:25:21**
- And one last one, "When shall we meet again?"

- 144. 00:06:25:21 → 00:06:27:16**
In thunder, lightning or in rain?"
- 145. 00:06:27:16 → 00:06:29:18**
That is something my friends, where I am from in
- 146. 00:06:29:18 → 00:06:32:03**
secondary school we always say when we actually
- 147. 00:06:32:03 → 00:06:33:09**
end our meetings.
- 148. 00:06:35:09 → 00:06:36:11**
- [Prof. Michael Dobson] If you could be any
- 149. 00:06:36:11 → 00:06:40:00**
Shakespearean character, which would you choose?
- 150. 00:06:41:04 → 00:06:42:06**
- [Female Speaker 1] My all time favorite character
- 151. 00:06:42:06 → 00:06:44:02**
was Puck.
- 152. 00:06:44:02 → 00:06:48:10**
And not just because the name sounds like a vulgarity.
- 153. 00:06:48:10 → 00:06:49:14**
(lively trumpet horns)
- 154. 00:06:49:14 → 00:06:52:15**
- [Female Speaker 2] I am (speaks indistinct), so Juliet.
- 155. 00:06:53:16 → 00:06:54:11**
- [Male Speaker 1] Romeo.
- 156. 00:06:54:11 → 00:06:55:07**
(soft melodic tune)

- 157. 00:06:55:07 → 00:06:57:03**
[Female Speaker 3] I will be Juliet then I can be 13 again.
- 158. 00:06:57:03 → 00:06:58:19**
(laughter)
- 159. 00:06:58:19 → 00:07:03:16**
- Iago from "Othello", because he is the most charismatic
- 160. 00:07:03:16 → 00:07:05:01**
villain that I've ever known.
- 161. 00:07:05:01 → 00:07:06:12**
Towards the end of the play you realize
- 162. 00:07:06:12 → 00:07:09:13**
he actually has no reason to do what he does
- 163. 00:07:09:13 → 00:07:11:07**
and therefore he is the most evil.
- 164. 00:07:13:12 → 00:07:15:01**
- [Prof. Michael Dobson] Have you seen Shakespeare's plays
- 165. 00:07:15:01 → 00:07:19:23**
adapted in other media like comics or games?
- 166. 00:07:19:23 → 00:07:20:20**
(upbeat music)
- 167. 00:07:20:20 → 00:07:22:20**
- [Male Speaker 1] An anime version of Romeo and Juliet.
- 168. 00:07:22:20 → 00:07:25:06**
(speaks indistinct)
- 169. 00:07:25:06 → 00:07:27:19**
- These very old school comics that my dad read

- 170. 00:07:27:19 → 00:07:30:09**
when he was a kid, like a graphic novel
- 171. 00:07:30:09 → 00:07:33:14**
but it's all very simplified prose.
- 172. 00:07:33:14 → 00:07:36:00**
- They use him as a conversion tactic, like
- 173. 00:07:36:00 → 00:07:39:02**
there is actually like "Star Wars" and Shakespeare.
- 174. 00:07:39:02 → 00:07:42:02**
So he's like "No you are not my father"
- 175. 00:07:42:02 → 00:07:44:02**
but they say it in like really old English.
- 176. 00:07:44:02 → 00:07:46:01**
And there is also modern day Shakespeare
- 177. 00:07:46:01 → 00:07:49:04**
whereby all his entire life, prose
- 178. 00:07:49:04 → 00:07:54:04**
and all his books being were reinterpreted into
- 179. 00:07:54:18 → 00:07:55:17**
social media.
- 180. 00:07:55:17 → 00:07:57:18**
So when you read the format of the book,
- 181. 00:07:57:18 → 00:08:00:03**
it's not like you read it in the way
- 182. 00:08:00:03 → 00:08:02:22**
that it is written in the play but it's more like

- 183. 00:08:02:22 → 00:08:05:08**
speech bubbles that appear,
- 184. 00:08:05:08 → 00:08:08:16**
and in the modern day language completely with emojis.
- 185. 00:08:08:16 00:08:12:19**
All these nonsensical stuff is available on book stores.
- 186. 00:08:12:19 → 00:08:15:15**
- I was in role play, I remember Romeo and Juliet
- 187. 00:08:15:15 → 00:08:18:00**
in role play. So you had to (laughter)...
- 188. 00:08:21:09 → 00:08:22:19**
I think Juliet was stuck in the house or something
- 189. 00:08:22:19 → 00:08:26:06**
and you had to deliver messages for them
- 190. 00:08:27:04 → 00:08:28:21**
and then I think in the end...
- 191. 00:08:28:21 → 00:08:33:07**
I can't remember if they both die. But yeah.
- 192. 00:08:33:07 → 00:08:36:09**
- "Lion King" and "Colors of (inaudible)"
- 193. 00:08:37:19 → 00:08:41:06**
Pocahontas is actually a very loose adaptations
- 194. 00:08:41:06 → 00:08:44:02**
of his previous life. "Lion King" was by Hamlet
- 195. 00:08:44:02 → 00:08:47:01**
then Pocahontas is actually like

- 196. 00:08:48:04 → 00:08:50:09**
"Romeo and Juliet" kind of story.
- 197. 00:08:50:09 → 00:08:53:05**
So it's actually two very, very central themes.
- 198. 00:08:54:07 → 00:08:55:15**
- [Prof. Michael Dobson] What comes to mind when you
- 199. 00:08:55:15 → 00:08:58:08**
think of Shakespeare in Southeast Asia?
- 200. 00:08:59:14 → 00:09:00:24**
- When Shakespeare wrote at that time,
- 201. 00:09:00:24 → 00:09:02:14**
his stage was a very bare stage.
- 202. 00:09:03:12 → 00:09:05:10**
You would notice that
- 203. 00:09:05:10 → 00:09:07:20**
there is actually very little stage directions,
- 204. 00:09:07:20 → 00:09:11:10**
description of the set, so there is so much freedom
- 205. 00:09:11:10 → 00:09:14:18**
for people to create the landscape.
- 206. 00:09:14:18 → 00:09:17:20**
- It's so much more than just putting it on a play field
- 207. 00:09:17:20 → 00:09:19:09**
when you are doing Shakespeare in the park
- 208. 00:09:19:09 → 00:09:22:05**
because you have this one show and then you put it in

209. 00:09:22:05 → 00:09:23:09
the context of
210. 00:09:25:06 → 00:09:28:17
a picnic play kind of situation
211. 00:09:28:17 → 00:09:31:12
and then literally 20,000 people come and watch
212. 00:09:31:12 → 00:09:34:16
that one show. A bit more open. A bit more accessible
213. 00:09:34:16 → 00:09:38:15
to people who otherwise maybe shun away from
214. 00:09:38:15 → 00:09:40:12
going into the theater because, I don't know.
215. 00:09:40:12 → 00:09:42:13
Sometimes it's quite daunting, sometimes it's just
216. 00:09:42:13 → 00:09:46:08
really expensive. And you can eat. Isn't that amazing?
217. 00:09:46:08 → 00:09:47:22
(laughing)
218. 00:09:47:22 → 00:09:51:00
- Bringing a foreign concept into Singapore
219. 00:09:51:00 → 00:09:53:17
using really high production costs and budgets,
220. 00:09:53:17 → 00:09:57:05
it was something that's not sustainable in our country
221. 00:09:57:05 → 00:10:00:11
because the country is so hot and so humid.

- 222. 00:10:00:11 → 00:10:05:11**
I'm not going to pay \$50 to sit there and sweat
- 223. 00:10:05:11 → 00:10:06:23**
while I watch people play in the park.
- 224. 00:10:06:23 → 00:10:10:03**
Sitting in a park kinda works in countries
- 225. 00:10:10:03 → 00:10:12:04**
with colder climates like England
- 226. 00:10:12:04 → 00:10:14:19**
where you just sit there and chill
- 227. 00:10:14:19 → 00:10:17:16**
and they don't bring in such grand sets.
- 228. 00:10:17:16 → 00:10:19:21**
It's usually a more casual affair.
- 229. 00:10:19:21 → 00:10:22:07**
I think that when you read Shakespeare in Singapore,
- 230. 00:10:22:07 → 00:10:24:18**
you really need to localize it.
- 231. 00:10:24:18 → 00:10:27:14**
You have to put it in a form where
- 232. 00:10:28:11 → 00:10:30:15**
it's sustainable in our culture.
- 233. 00:10:31:12 → 00:10:34:08**
- Ninagawa, the way that he does adaptations in
- 234. 00:10:34:08 → 00:10:37:22**
general is just very fantastic, the costumes are,

- 235. 00:10:37:22 → 00:10:41:10**
the language order kind of sets in everything that
- 236. 00:10:41:10 → 00:10:45:00**
he does is so rooted in traditional Japanese culture
- 237. 00:10:45:00 → 00:10:48:08**
but the main essence of the works never change.
- 238. 00:10:48:08 → 00:10:49:13**
- [Prof. Michael Dobson] Did you learn about Shakespeare
- 239. 00:10:49:13 → 00:10:50:09**
in school?
- 240. 00:10:51:16 → 00:10:55:19**
- I think they tried to teach me. (laughing)
- 241. 00:10:55:19 → 00:10:59:21**
- I don't think I've actually studied his works.
- 242. 00:10:59:21 → 00:11:02:02**
- Secondary school JC, no. Uni, yeah.
- 243. 00:11:03:13 → 00:11:05:22**
- Yeah, I learned it at JC level.
- 244. 00:11:06:20 → 00:11:07:16**
- Yes I did.
- 245. 00:11:08:15 → 00:11:09:20**
- No I didn't.
- 246. 00:11:10:20 → 00:11:13:00**
- Yeah. Yeah. Yeah.
- 247. 00:11:13:00 → 00:11:15:22**
- Yes (laughter) I've been studying Shakespeare

- 248. 00:11:15:22 → 00:11:18:06**
since secondary school.
- 249. 00:11:18:06 → 00:11:21:03**
I think in the secondary school Lit syllabus
- 250. 00:11:21:03 → 00:11:22:20**
if you pick it for all levels,
- 251. 00:11:22:20 → 00:11:24:24**
there's a compulsory Shakespeare text.
- 252. 00:11:24:24 → 00:11:27:17**
Then in JC there's also a compulsory Shakespeare text.
- 253. 00:11:27:17 → 00:11:30:15**
And when I entered English in Uni,
- 254. 00:11:30:15 → 00:11:34:16**
in your first year you do three Shakespearean text
- 255. 00:11:34:16 → 00:11:36:20**
so it's like, Shakespeare!
- 256. 00:11:38:04 → 00:11:39:22**
- [Animated Speaker] Did you find it interesting?
- 257. 00:11:39:22 → 00:11:42:15**
- I appreciated that they tried to explain to us
- 258. 00:11:42:15 → 00:11:45:16**
the way that the staging was done.
- 259. 00:11:45:16 → 00:11:50:02**
- I think our teachers did try to kind of relate it back
- 260. 00:11:50:02 → 00:11:53:01**
to us by always trying to put it such that we can

- 261. 00:11:53:01 → 00:11:56:07**
understand it in a more contemporary kind of fashion.
- 262. 00:11:56:07 → 00:11:58:20**
- We had to get in groups and choose a scene from
- 263. 00:11:58:20 → 00:12:01:22**
the play and basically do a spoof. (drum effect)
- 264. 00:12:01:22 → 00:12:04:09**
You, sort of have to sub-consciously have to read
- 265. 00:12:04:09 → 00:12:05:05**
in between the lines.
- 266. 00:12:05:05 → 00:12:06:12**
You have to read and understand that,
- 267. 00:12:06:12 → 00:12:09:00**
okay this person is saying this, this person is going
- 268. 00:12:09:00 00:12:11:24**
through this and doing this or feeling this.
- 269. 00:12:11:24 → 00:12:15:10**
Then you can...okay let's do something funny with this.
- 270. 00:12:15:10 → 00:12:18:01**
So that for me was quite meaningful.
- 271. 00:12:19:11 → 00:12:21:03**
- [Prof. Michael Dobson] Do you feel that young Singaporeans
- 272. 00:12:21:03 → 00:12:23:11**
think of Shakespeare just as something imposed
- 273. 00:12:23:11 → 00:12:24:17**
on them in the classroom?

- 274. 00:12:26:07 → 00:12:28:13**
- So my friend came from this secondary school
- 275. 00:12:28:13 → 00:12:31:10**
where they made Lit a compulsory O level subject.
- 276. 00:12:31:10 → 00:12:33:04**
The entire class does Lit,
- 277. 00:12:33:04 → 00:12:36:10**
but what about the people who don't even like Lit?
- 278. 00:12:36:10 → 00:12:38:01**
- Unfortunately a lot of students tend to be like,
- 279. 00:12:38:01 → 00:12:40:22**
"Ah, Shakespeare, I can not understand the language.
- 280. 00:12:40:22 → 00:12:41:24**
I don't know what he is talking about"
- 281. 00:12:41:24 → 00:12:45:22**
I think maybe it kind of needs a certain maturity firstly
- 282. 00:12:45:22 → 00:12:47:15**
for these students to understand.
- 283. 00:12:47:15 → 00:12:51:02**
- "Oh you have to finish reading this so that you can
- 284. 00:12:51:02 → 00:12:53:22**
pass your O levels then you must study,
- 285. 00:12:53:22 → 00:12:55:11**
you must memorize the themes
- 286. 00:12:55:11 → 00:12:57:09**
and memorize the character analysis,

- 287. 00:12:57:09 → 00:12:59:10**
you must get A for your O Levels."
- 288. 00:12:59:10 → 00:13:01:11**
- The best way I think to fully understand
- 289. 00:13:01:11 → 00:13:04:00**
and to fully appreciate Shakespeare's work
- 290. 00:13:04:00 → 00:13:06:19**
is when you are able to take it off the page.
- 291. 00:13:06:19 → 00:13:11:01**
- Schools are also trying their best, in this regard,
- 292. 00:13:11:01 → 00:13:12:22**
in the sense that they are kinda encouraging students
- 293. 00:13:12:22 → 00:13:16:18**
to go watch the play or at least watch a film adaptation.
- 294. 00:13:16:18 → 00:13:18:05**
Because sometimes they watch and they are just
- 295. 00:13:18:05 → 00:13:20:14**
reading the lines and saying, what is this?(inaudible)
- 296. 00:13:20:14 → 00:13:21:24**
then when I see the vision I am like,
- 297. 00:13:21:24 → 00:13:24:21**
"Ah, so that's what he was going for."
- 298. 00:13:26:01 → 00:13:27:15**
- [Prof. Michael Dobson] Would you follow Shakespeare
- 299. 00:13:27:15 → 00:13:31:22**
on Twitter? What do you think he might tweet?

- 300. 00:13:31:22 → 00:13:33:04**
- If he were alive?
- 301. 00:13:33:04 → 00:13:34:12**
(laughs)
- 302. 00:13:34:12 → 00:13:36:18**
If you're asking whether I will open a twitter account
- 303. 00:13:36:18 → 00:13:38:08**
because of Shakespeare,
- 304. 00:13:38:08 → 00:13:39:06**
I don't think so.
- 305. 00:13:39:06 → 00:13:40:09**
(laughs)
- 306. 00:13:40:09 → 00:13:43:01**
- The words of Shakespeare are like his jokes,
- 307. 00:13:43:01 → 00:13:44:21**
they make really good meme material.
- 308. 00:13:44:21 → 00:13:47:19**
- I think I do. They like to spoof song lyrics
- 309. 00:13:47:19 → 00:13:51:10**
and change songs like hip hop songs and pop songs
- 310. 00:13:51:10 → 00:13:53:09**
and then they change the lyrics to be very Shakespearean.
- 311. 00:13:53:09 → 00:13:55:15**
- Yes I would follow definitely.
- 312. 00:13:55:15 → 00:13:57:09**
Maybe he might tweet something like,

- 313. 00:13:57:09 → 00:14:02:09**
"Doth hath maken my hamburger too cold".
- 314. 00:14:02:17 → 00:14:04:22**
- The (speaks indistinct) would be 'oh arr'.
- 315. 00:14:06:12 → 00:14:09:04**
(laughing)
- 316. 00:14:09:04 → 00:14:10:17**
- [Prof. Michael Dobson] What sort of narrative or emotional
- 317. 00:14:10:17 → 00:14:14:22**
content might help engage digital natives with
- 318. 00:14:14:22 → 00:14:16:10**
Shakespeare here in Singapore?
- 319. 00:14:18:05 → 00:14:22:06**
- What I think really works is the meme.
- 320. 00:14:22:06 → 00:14:23:23**
- Memes. (laughs)
- 321. 00:14:23:23 → 00:14:25:15**
- Memes. (laughs)
- 322. 00:14:25:15 → 00:14:27:17**
- Because memes, you can sort of apply
- 323. 00:14:27:17 → 00:14:29:00**
to a lot of different things.
- 324. 00:14:29:00 → 00:14:30:23**
You can put in a lot of words for the
- 325. 00:14:30:23 → 00:14:32:21**
same photo and it will go viral.

- 326. 00:14:32:21 → 00:14:34:24**
People will share then they will laugh
- 327. 00:14:34:24 → 00:14:36:10**
and then they show it to family, their friends.
- 328. 00:14:36:10 → 00:14:39:19**
If you kind of speak the language of the meme,
- 329. 00:14:39:19 → 00:14:42:10**
especially in a comedic sense or satirical context,
- 330. 00:14:42:10 → 00:14:46:01**
then it has, for me, I feel like it has potential
- 331. 00:14:46:01 → 00:14:47:22**
to go a really long way.
- 332. 00:14:47:22 → 00:14:48:18**
- [Prof. Michael Dobson] Do you think Shakespeare is
- 333. 00:14:48:18 → 00:14:50:11**
still relevant?
- 334. 00:14:50:11 → 00:14:52:00**
- He will always
- 335. 00:14:53:24 → 00:14:56:19**
be this evergreen figure.
- 336. 00:14:56:19 → 00:15:00:16**
- I think all his stories are kinda a bit timeless
- 337. 00:15:00:16 → 00:15:02:20**
like "Romeo and Juliet", it's sort of like always here.
- 338. 00:15:02:20 → 00:15:05:16**
- I guess this kind of talks or discussion about

- 339. 00:15:05:16 → 00:15:09:18**
the human condition will always be something we will
- 340. 00:15:09:18 → 00:15:13:07**
keep asking and talking about for a very long time.
- 341. 00:15:13:07 → 00:15:14:03**
- [Prof. Michael Dobson] Would you really want to
- 342. 00:15:14:03 → 00:15:16:05**
meet a Shakespearean character?
- 343. 00:15:19:04 → 00:15:20:22**
- If it's Puck then yes.
- 344. 00:15:22:23 → 00:15:23:21**
Oh My God!
- 345. 00:15:23:21 → 00:15:26:21**
(lively piano tune)
- 346. 00:15:33:24 → 00:15:35:16**
Okay.
- 347. 00:15:35:16 → 00:15:36:23**
Oh oh okay.
- 348. 00:15:44:13 00:15:45:08**
Okay.
- 349. 00:15:55:00 → 00:15:55:21**
Goodbye.
- 350. 00:15:56:20 → 00:15:58:23**
(piano tune continues)
- 351. 00:15:58:23 → 00:16:01:16**
(birds chirping)

- 352. 00:16:06:09 → 00:16:08:23**
(car roars by)
- 353. 00:16:10:04 → 00:16:11:11**
- Puck.
- 354. 00:16:11:11 → 00:16:12:07**
Come on.
- 355. 00:16:15:22 → 00:16:17:05**
Glad to be back?
- 356. 00:16:25:01 → 00:16:27:09**
(soft tune)

ΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΤΟΧΟΣ

1. **00:00:01:21 → 00:00:04:19**
[ρυθμική μελωδία]
2. **00:00:11:06 → 00:00:14:00**
[βαθμιαία αύξηση|της έντασης της μελωδίας]
3. **00:00:16:15 → 00:00:19:09**
ΕΝΑ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΚΙΝΟΥΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ|
ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΑΙΞΠΗΡ ΣΤΗ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ
4. **00:00:21:14 → 00:00:23:17**
Λοιπόν, εδώ είμαστε!|Αισθάνομαι πιο οικεία εδώ
5. **00:00:23:20 → 00:00:25:22**
απ' ό,τι στο Στράτφορντ,|καθώς εργάζομαι εδώ.
6. **00:00:26:01 → 00:00:28:01**
Βρισκόμαστε στο|ερευνητικό ίδρυμα «Σαίξπηρ».
7. **00:00:28:03 → 00:00:30:11**
Πρόκειται για την Παγκόσμια|έδρα υποτροφιών του ιδρύματος,
8. **00:00:30:12 → 00:00:33:08**
μετά την ίδρυσή της απ' το|Πανεπιστήμιο του Μπέρμιγχαμ, το 1951.
9. **00:00:33:12 → 00:00:36:23**
Αυτός είναι ο δρόμος|απ' όπου ο Σαίξπηρ πήγαινε σχολείο,
10. **00:00:36:24 → 00:00:39:16**
ακριβώς απ' τη γωνία|όπου ήταν το μεγάλο του σπίτι.
11. **00:00:40:17 → 00:00:43:04**
Το σπίτι αυτό|λέγεται «Μαιζόν Κροφτ».
12. **00:00:43:06 → 00:00:46:14**
Στις αρχές του 20ου αιώνα,|ανήκε στην εδουαρδιανή μυθιστοριογράφο,

13. **00:00:46:17 → 00:00:49:16**
Μαρί Κορέλι, η οποία|έκανε εκστρατεία για την αποκατάσταση
14. **00:00:49:19 → 00:00:52:13**
των ελισαβετιανών κτιρίων|γύρω απ' το Στράτφορντ.
15. **00:00:53:01 → 00:00:56:21**
Ήταν φίλη με τη|σπουδαία ηθοποιό, Έλεν Τέρι.
16. **00:00:57:04 → 00:01:01:01**
Την είχαν επισκεφθεί|η Σαρά Μπερνάρ, ο Μαρκ Τουέιν,
17. **00:01:01:03 → 00:01:02:17**
καθώς κι ο Λόρενς Ολίβιε.
18. **00:01:02:20 → 00:01:05:04**
Επομένως, πέρασαν αρκετοί|πρόγονοι απ' αυτό το σπίτι
19. **00:01:05:09 → 00:01:08:23**
ακόμα και πριν|αποτελέσει ερευνητικό ίδρυμα
20. **00:01:09:00 → 00:01:12:14**
αφιερωμένο στη μελέτη του|Σαίξπηρ, στην εποχή του και τα έργα του.
21. **00:01:13:00 → 00:01:15:11**
Έτσι για 'μένα, αποτελεί|ένα πολύ ωραίο μέρος για δουλειά.
22. **00:01:16:11 → 00:01:19:08**
Λοιπόν, αν η Γενέτειρα|του Σαίξπηρ με ανταμείψει ποτέ
23. **00:01:19:12 → 00:01:22:03**
για την αφοσίωσή μου|ως αρμόδιος διαχειριστής,
24. **00:01:22:11 → 00:01:25:21**
επιτρέποντάς μου να ζήσω σε|οποιοδήποτε απ' τα ακίνητα που διοικούν,
25. **00:01:26:00 → 00:01:27:17**
σίγουρα θα επέλεγα αυτό!

26. **00:01:27:21 → 00:01:29:02**
Λέγεται «Χολς Κροφτ».
27. **00:01:29:08 → 00:01:31:04**
Πρόκειται για το|σπίτι που έχτισε ο Σαίξπηρ
28. **00:01:31:07 → 00:01:33:24**
για τη μεγάλη του κόρη, Σουζάνα,
29. **00:01:33:24 → 00:01:36:12**
όταν παντρεύτηκε τον|τοπικό γιατρό, Τζον Χολ.
30. **00:01:37:03 → 00:01:40:03**
Ωραίο σπίτι.|Οι γιατροί έχουν συνήθως ωραία σπίτια.
31. **00:01:41:10 → 00:01:43:18**
Πιθανώς, ο Τζον ήταν|ο θεράπων ιατρός του Σαίξπηρ
32. **00:01:43:22 → 00:01:45:12**
κατά την τελευταία του ασθένεια.
33. **00:01:45:16 → 00:01:48:05**
Ο Χολ ήταν καλός γιατρός.
34. **00:01:48:09 → 00:01:51:17**
Δημοσίευσε πολλές απ' τις|σημειώσεις των ιατρικών του υποθέσεων,
35. **00:01:51:20 → 00:01:54:06**
αλλά όχι εκείνη του πεθερού του.
36. **00:01:54:07 → 00:01:57:05**
Ίσως επειδή η θεραπεία|του Σαίξπηρ αποδείχθηκε ανεπαρκής.
37. **00:01:57:18 → 00:02:01:02**
Ο Σαίξπηρ πέθανε από|σύντομη ασθένεια στα 52 του χρόνια.
38. **00:02:01:23 → 00:02:04:01**
[Χάνες Ραλ]|Τι θα πρέπει να περιλαμβάνει

39. **00:02:04:02 → 00:02:06:13**
ένα ντοκιμαντέρ|κινουμένων σχεδίων για τον Σαίξπηρ;
40. **00:02:07:00 → 00:02:10:02**
Ίσως εμφανιστούν|φαντάσματα του Σαίξπηρ,
41. **00:02:10:03 → 00:02:11:20**
νεράιδες μπορεί να εμφανιστούν,
42. **00:02:11:20 → 00:02:14:18**
ακόμα κι ο Φάλσταφ μπορεί να εμφανιστεί
43. **00:02:14:20 → 00:02:17:21**
εν μέσω μιας διάσημης|ιστορικής εμφυλιοπολεμικής μάχης.
44. **00:02:19:01 → 00:02:20:21**
Ίσως ένας απ' τους χαρακτήρες
45. **00:02:20:22 → 00:02:23:19**
να αντικαθίσταται|από ένα κινούμενο σχέδιο.
46. **00:02:24:01 → 00:02:25:15**
Ναι, ακούγεται υπέροχο.
47. **00:02:25:16 → 00:02:27:04**
Συμφωνώ απολύτως.
48. **00:02:27:08 → 00:02:30:09**
Κι ελπίζω τώρα να μιλάω ως βάτραχος.
49. **00:02:32:07 → 00:02:34:10**
Πρέπει όμως να βρούμε|τον κατάλληλο βάτραχο.
50. **00:02:35:19 → 00:02:40:02**
Θα πρέπει να δούμε πώς|μπορούμε να φτιάξουμε κάτι τέτοιο.
51. **00:02:47:15 → 00:02:53:12**
Αν θέλατε να ανακαλύψετε την απήχηση|του Σαίξπηρ στη Σιγκαπούρη σήμερα,

52. **00:02:54:08 → 00:02:58:08**
τι είδους μεθοδολογία|έρευνας ή ερωτήσεις
53. **00:02:58:14 → 00:03:01:21**
θα σας ενδιέφερε να κάνετε,|ιδιαίτερα στους νέους ανθρώπους
54. **00:03:02:10 → 00:03:05:23**
ας πούμε ηλικίας|μεταξύ 18 και 26 ετών.
55. **00:03:07:01 → 00:03:08:12**
Τι έχετε ακούσει για εκείνον;
56. **00:03:08:16 → 00:03:10:07**
Τι γνωρίζετε για τον Σαίξπηρ;
57. **00:03:10:12 → 00:03:12:03**
Τον θεωρείτε Βρετανό;
58. **00:03:12:08 → 00:03:14:01**
Τον θεωρείτε ηλικιωμένο;
59. **00:03:14:08 → 00:03:16:24**
Έχετε παρακολουθήσει κάποιος|απ' τα έργα του στον κινηματογράφο;
60. **00:03:17:01 → 00:03:18:12**
Εννοώ ότι είναι πολύ πιθανό
61. **00:03:18:16 → 00:03:21:23**
ο Σαίξπηρ να αποτελεί|ένα είδος αναγέννησης
62. **00:03:22:02 → 00:03:24:04**
στη λαϊκή κουλτούρα|απ' τον Μπαζ Λούρμαν και μετά.
63. **00:03:24:05 → 00:03:25:15**
[απαλή ροκ μουσική]
64. **00:03:25:23 → 00:03:29:05**
Το έργο «Ρωμαίος και Ιουλιέτα»|απ' τον Μπαζ Λούρμαν καθίσταται πλέον

65. **00:03:29:06 → 00:03:30:20**
απολύτως κανονικό,
66. **00:03:31:06 → 00:03:35:00**
όπως και η αγαπητή ταινία|"The Chicken Rice War"
67. **00:03:35:02 → 00:03:38:08**
που αποτελεί προσαρμογή|του Ρωμαίου και της Ιουλιέτας
68. **00:03:39:06 → 00:03:42:20**
σ' ένα σκηνικό-κόμικ της Σιγκαπούρης
69. **00:03:43:02 → 00:03:44:17**
με κοινωνικό περιεχόμενο.
70. **00:03:46:09 → 00:03:49:00**
[μελωδία πιάνου]|[κελάηδισμα πουλιών]
71. **00:03:51:13 → 00:03:53:17**
[μελωδία εξωτικού ρυθμού]
72. **00:03:55:02 → 00:03:57:07**
[βουητό]
73. **00:04:00:07 → 00:04:02:22**
[Καθ. Ντόμπσον]|[Λοιπόν, πόσα γνωρίζετε για τον Σαίξπηρ;
74. **00:04:04:07 → 00:04:07:10**
Κάποιος ηλικιωμένος|Άγγλος που έχει πεθάνει.
75. **00:04:08:02 → 00:04:10:09**
Ένας πολύ παραγωγικός|θεατρικός συγγραφέας.
76. **00:04:10:19 → 00:04:12:05**
Τι πιστεύετε ότι είναι αυτό;
77. **00:04:12:11 → 00:04:13:22**
Ξεκίνησε ως ηθοποιός.

78. **00:04:13:24 → 00:04:15:08**
Είναι ένα δόρυ!
79. **00:04:15:15 → 00:04:19:01**
Και μετά έφτιαξε|το δικό του θέατρο,
80. **00:04:19:07 → 00:04:22:13**
το οποίο ονόμασε «Σφαίρα»,|ωστόσο κάηκε μετά από καιρό
81. **00:04:22:19 → 00:04:25:16**
και μόλις πριν από|25 χρόνια, το ξαναέχτισαν
82. **00:04:25:23 → 00:04:28:07**
100 μέτρα απ' το αρχικό αξιοθέατο.
83. **00:04:29:09 → 00:04:30:24**
Σαίξπηρ! Και ήμουν κάπως...
84. **00:04:31:00 → 00:04:32:17**
[μελωδία απογοήτευσης]
85. **00:04:32:20 → 00:04:34:06**
Και ξέρετε,|το χειρότερο είναι ότι
86. **00:04:34:08 → 00:04:36:01**
δεν είχα ιδέα|ποιος ήταν ο Σαίξπηρ.
87. **00:04:36:09 → 00:04:38:11**
Τον θεωρείτε Βρετανό;
88. **00:04:38:18 → 00:04:40:04**
Τον θεωρείτε ηλικιωμένο;
89. **00:04:41:19 → 00:04:43:02**
Τόσο Άγγλος!
90. **00:04:43:07 → 00:04:44:23**
Όχι. Τον φαντάζομαι διεθνή.

91. **00:04:45:08 → 00:04:48:17**
Είναι Βρετανός αλλά οι ιστορίες|του το υπερβαίνουν αυτό, νομίζω.
92. **00:04:49:24 → 00:04:52:04**
Δεν τον θεωρώ ηλικιωμένο,
93. **00:04:52:04 → 00:04:54:24**
καθώς ήταν πολύ νέος|όταν παρήγαγε τα έργα του
94. **00:04:55:00 → 00:04:56:04**
και πέθανε πολύ νέος...
95. **00:04:57:07 → 00:05:00:16**
Νομίζω ότι θα είχε μεταβεί|απ' την παιδική στην τρίτη ηλικία.
96. **00:05:01:14 → 00:05:05:16**
Ίσως, το προσδόκιμο ζωής να μην είναι|τόσο υψηλό, οπότε όχι δεν το πιστεύω.
97. **00:05:07:12 → 00:05:09:18**
Ποια απ' τα έργα του γνωρίζετε;
98. **00:05:10:01 → 00:05:11:19**
Τα πρώτα που μου|έρχονται στο μυαλό είναι
99. **00:05:11:23 → 00:05:13:03**
«ο Μάκβεθ», «ο Οθέλλος»,
100. **00:05:13:08 → 00:05:15:23**
«Ο Πόλεμος των Ρόδων»,|τα έργα «Ερρίκος», «Ριχάρδος ο Γ'»
101. **00:05:16:02 → 00:05:17:05**
και «Ριχάρδος ο Β'».
102. **00:05:17:20 → 00:05:19:07**
Ξέρω το|«Ρωμαίος και Ιουλιέτα».
103. **00:05:19:19 → 00:05:21:02**
«Ρωμαίος και Ιουλιέτα»;

104. 00:05:21:07 → 00:05:22:14
«Όνειρο Θερινής Νυκτός».
105. 00:05:22:17 → 00:05:24:04
«Ιούλιος Καίσαρας».
106. 00:05:24:07 → 00:05:25:13
«Ένα μάτσο βασιλιάδες».
107. 00:05:25:21 → 00:05:27:04
«Ένα μάτσο άλλοι βασιλιάδες».
108. 00:05:27:06 → 00:05:28:17
«Εύθυμες κυράδες του Ουίνδσορ».
109. 00:05:28:20 → 00:05:30:06
«Πολύ κακό για το τίποτα».
110. 00:05:30:07 → 00:05:31:15
«Αννίβας».[[βόμβος]
111. 00:05:31:17 → 00:05:33:10
«Η Τρικυμία».[[βροντή]
112. 00:05:33:19 → 00:05:35:23
«Ιστορία δύο πόλεων» [βόμβος]|«Ο Έμπορος της Βενετίας».
113. 00:05:37:05 → 00:05:39:17
Γνωρίζετε κάποια απ' τα|αποφθέγματα του Σαίξπηρ;
114. 00:05:40:04 → 00:05:40:22
«Να ζει κανείς...»
115. 00:05:40:23 → 00:05:41:20
«ή να μη ζει;»
116. 00:05:41:21 → 00:05:42:12
«Ιδού...»

117. 00:05:42:12 → 00:05:43:19
«η απορία».
118. 00:05:44:08 → 00:05:46:05
«Γιατί να είσαι ο Ρωμαίος;»
119. 00:05:46:14 → 00:05:48:07
«Διπλός, διπλός, μόχθος και κόπος,
120. 00:05:48:08 → 00:05:50:08
κάψε φωτιά και άφρισε τσουκάλι».
121. 00:05:50:11 → 00:05:52:23
«Αν η μουσική είναι|η τροφή της αγάπης, παίξε κι άλλο».
122. 00:05:53:01 → 00:05:55:18
«Θα σου δανείσω, αλλά θέλω|ένα κομμάτι απ' τη σάρκα σου».
123. 00:05:56:01 → 00:05:58:08
Κι η πρώτη πρόταση|απ' τον Ριχάρδο τον Γ'
124. 00:05:58:09 → 00:05:59:17
είναι επίσης αγαπημένα.
125. 00:06:00:01 → 00:06:02:04
...
126. 00:06:03:10 → 00:06:05:24
«Αν κι αυτό είναι τρέλα,|υπάρχει μια μέθοδος σ' αυτό».
127. 00:06:06:18 → 00:06:09:16
«Καλύτερα πνευματώδης ηλίθιος,|παρά ηλίθιος του πνεύματος».
128. 00:06:09:21 → 00:06:12:00
«Τι γλυκιά θλίψη ο αποχαιρετισμός».
129. 00:06:15:11 → 00:06:17:23
«Ένα άλογο, ένα άλογο.|Το βασίλειό μου για ένα άλογο.»

130. **00:06:18:07 → 00:06:20:21**
«Αγγίζοντας τις παλάμες»,|δεν μπορώ να θυμηθώ το απόσπασμα
131. **00:06:21:01 → 00:06:22:19**
μα ήταν απ' το|«Ρωμαίος και Ιουλιέτα».
132. **00:06:22:23 → 00:06:25:15**
Α κι ένα τελευταίο!|«Πότε θα ξανασυναντηθούμε,
133. **00:06:25:16 → 00:06:27:09**
σε βροντές, κεραυνούς ή βροχή;»
134. **00:06:27:18 → 00:06:30:09**
Οι φίλοι μου|κι εγώ το λέμε πάντα αυτό
135. **00:06:30:11 → 00:06:33:06**
όταν αποχωριζόμαστε ο ένας τον άλλον.
136. **00:06:35:08 → 00:06:38:07**
Αν μπορούσατε να είστε|οποιοσδήποτε σαιξπηρικός χαρακτήρας,
137. **00:06:38:12 → 00:06:40:16**
ποιον θα επιλέγατε;
138. **00:06:41:02 → 00:06:43:19**
[Ομιλήτρια 1]|Ο αγαπημένος μου χαρακτήρας είναι ο Πακ.
139. **00:06:44:04 → 00:06:48:01**
Κι όχι επειδή το|όνομά του ακούγεται σα χυδαιότητα.
140. **00:06:48:09 → 00:06:49:13**
[τρομπέτα]
141. **00:06:51:16 → 00:06:53:07**
[Ομιλήτρια 2]|Ταυτίζομαι με την Ιουλιέτα.
142. **00:06:53:10 → 00:06:54:20**
[Ομιλητής 1]|Ρωμαίος, χάρηκα.

143. **00:06:55:01 → 00:06:57:06**
[Ομιλήτρια 3]|Θα πω την Ιουλιέτα για να γίνω 13 ξανά.
144. **00:06:57:09 → 00:06:58:13**
[γέλιο]
145. **00:06:58:21 → 00:07:02:09**
Ο Ιάγος απ' τον «Οθέλλο»,|γιατί είναι ο πιο χαρισματικός
146. **00:07:02:10 → 00:07:04:19**
κακός που έχω γνωρίσει.
147. **00:07:04:24 → 00:07:06:11**
Στο τέλος του έργου καταλαβαίνεις
148. **00:07:06:12 → 00:07:09:13**
ότι δεν έχει κανένα λόγο|να κάνει αυτά που κάνει.
149. **00:07:09:17 → 00:07:11:11**
Επομένως, είναι ο πιο κακός.
150. **00:07:13:12 → 00:07:15:01**
Έχετε δει Σαιξπηρικά έργα
151. **00:07:15:02 → 00:07:19:00**
προσαρμοσμένα σε άλλα|μέσα, όπως κόμικς ή παιχνίδια;
152. **00:07:19:12 → 00:07:20:16**
[ρυθμική μουσική]
153. **00:07:20:22 → 00:07:22:20**
[Ομιλητής 1]|Μια έκδοση κινουμένων σχεδίων
154. **00:07:22:21 → 00:07:24:20**
του έργου|«Ρωμαίος και η Ιουλιέτα».
155. **00:07:25:01 → 00:07:27:15**
Αυτά τα παλιά κόμικς|που διάβαζε ο μπαμπάς μου

156. **00:07:27:19 → 00:07:30:09**
όταν ήταν παιδί,|κάτι σαν εικονογράφημα
157. **00:07:30:09 → 00:07:33:05**
αλλά σε πιο απλή μορφή.
158. **00:07:33:12 → 00:07:36:07**
Χρησιμοποιούν τη στρατηγική μετατροπής,
159. **00:07:36:13 → 00:07:39:01**
όπως και στην ταινία|ο «Πόλεμος των Άστρων».
160. **00:07:39:02 → 00:07:42:00**
Λένε, λοιπόν,|«Όχι, δεν είσαι ο πατέρας μου»,
161. **00:07:42:02 → 00:07:44:01**
αλλά το λένε|με πολύ παλιά αγγλικά.
162. **00:07:44:02 → 00:07:45:24**
Υπάρχει επίσης|ο σύγχρονος Σαίξπηρ
163. **00:07:46:03 → 00:07:49:04**
όπου όλη του|η ζωή, η πεζογραφία
164. **00:07:49:09 → 00:07:52:16**
κι όλα τα|βιβλία του επανερμηνεύτηκαν
165. **00:07:52:23 → 00:07:55:16**
στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
166. **00:07:56:00 → 00:07:57:22**
Έτσι, όταν ανοίγετε το βιβλίο,
167. **00:07:57:24 → 00:08:00:23**
δεν βλέπετε τη μορφή|που είναι γραμμένο το έργο,
168. **00:08:01:07 → 00:08:03:01**
αλλά είναι περισσότερο σαν

169. **00:08:03:03 → 00:08:05:07**
συννεφάκια ομιλίας που εμφανίζονται
170. **00:08:05:08 → 00:08:08:16**
ή εικονίδια, που|χρησιμοποιούνται στη σύγχρονη γλώσσα.
171. **00:08:09:08 → 00:08:12:07**
Όλα αυτά υπάρχουν στα βιβλιοπωλεία.
172. **00:08:12:24 → 00:08:15:15**
Είχα διάθεση, και θυμάμαι|τον ρόλο «Ρωμαίος και Ιουλιέτα»
173. **00:08:15:15 → 00:08:18:00**
στο παιχνίδι ρόλων.|Ναι. Έπρεπε λοιπόν...
174. **00:08:19:02 → 00:08:20:03**
Έπρεπε να ...
175. **00:08:21:07 → 00:08:24:01**
Η Ιουλιέτα ήταν|εγκλωβισμένη στο σπίτι ή κάτι τέτοιο
176. **00:08:24:09 → 00:08:26:18**
κι έπρεπε να μεταφέρεις μηνύματα
177. **00:08:26:24 → 00:08:28:21**
και μετά νομίζω στο τέλος...
178. **00:08:28:23 → 00:08:32:20**
Δεν μπορώ να θυμηθώ αν|πεθαίνουν κι οι δύο. Αλλά ναι.
179. **00:08:33:11 → 00:08:36:18**
«Ο βασιλιάς των λιονταριών»,|και «Τα χρώματα του ανέμου».
180. **00:08:37:14 → 00:08:41:02**
Στην πραγματικότητα, η|Ποκαχόντας είναι μια ελεύθερη διασκευή
181. **00:08:41:09 → 00:08:44:19**
της προηγούμενης ζωής του.|Ο "Βασιλιάς των Λιονταριών" ήταν του Άμλετ

- 182. 00:08:45:01 → 00:08:48:02**
κι η Ποκαχόντας|αποτελεί κάτι σαν την ιστορία
- 183. 00:08:48:08 → 00:08:50:08**
του έργου|«Ρωμαίος και Ιουλιέτα».
- 184. 00:08:50:18 → 00:08:53:05**
Επομένως, πρόκειται για|δύο πολύ κεντρικά θέματα.
- 185. 00:08:54:11 → 00:08:56:14**
Τι σας έρχεται στο μυαλό|όταν σκέφτεστε τον Σαίξπηρ
- 186. 00:08:56:19 → 00:08:58:20**
στη Νοτιοανατολική Ασία;
- 187. 00:08:59:21 → 00:09:01:13**
Όταν ο Σαίξπηρ έγραφε εκείνη την εποχή,
- 188. 00:09:01:17 → 00:09:03:07**
η σκηνή του ήταν άδεια.
- 189. 00:09:03:12 → 00:09:05:10**
Θα παρατηρούσατε|ότι στην πραγματικότητα,
- 190. 00:09:05:15 → 00:09:07:20**
υπάρχουν ελάχιστες σκηνικές οδηγίες,
- 191. 00:09:07:21 → 00:09:11:10**
περιγραφή του σκηνικού,|επομένως υπάρχει αρκετή ελευθερία
- 192. 00:09:11:10 → 00:09:14:18**
για τους ανθρώπους|να δημιουργήσουν το τοπίο.
- 193. 00:09:15:06 → 00:09:17:05**
Όταν παίζεται ο Σαίξπηρ στο πάρκο,
- 194. 00:09:17:10 → 00:09:19:23**
δεν είναι απλά ότι ένα|έργο παρουσιάζεται έξω,

195. **00:09:20:08 → 00:09:22:11**
καθώς έχεις αυτή|τη μοναδική παράσταση
196. **00:09:22:22 → 00:09:26:24**
την οποία μετατρέπεις|σε κατάσταση τύπου πικνίκ,
197. **00:09:28:13 → 00:09:31:07**
με αποτέλεσμα να έρχονται|κυριολεκτικά 20 χιλιάδες άτομα
198. **00:09:31:10 → 00:09:33:04**
να παρακολουθήσουν|αυτό το μοναδικό θέαμα.
199. **00:09:33:08 → 00:09:38:13**
Λίγο πιο ελεύθερα και προσβάσιμα|σ' εκείνους που αποφεύγουν το θέατρο.
200. **00:09:40:11 → 00:09:43:01**
Κάποιες φορές είναι τρομακτικό,|κι άλλες είναι απλώς πολύ ακριβό.
201. **00:09:43:13 → 00:09:45:02**
Εκτός αυτού,|έξω μπορείς να φας!
202. **00:09:45:07 → 00:09:46:20**
Καταπληκτικό;
203. **00:09:48:02 → 00:09:50:20**
Το να φέρουμε μια|ξένη ιδέα στη Σιγκαπούρη
204. **00:09:51:00 → 00:09:53:17**
με υψηλά κόστη|παραγωγής και προϋπολογισμούς
205. **00:09:53:17 → 00:09:57:05**
είναι κάτι που|δεν λειτουργεί στη χώρα μας
206. **00:09:57:10 → 00:10:00:07**
γιατί στη Σιγκαπούρη|έχει τόση ζέστη και υγρασία!
207. **00:10:00:12 → 00:10:05:05**
Δεν πρόκειται να πληρώσω|50 δολάρια για να κάτσω εκεί και να ιδρώνω

208. **00:10:05:12 → 00:10:07:06**
βλέποντας ανθρώπους|να παίζουν στο πάρκο.
209. **00:10:07:09 → 00:10:09:24**
Το να κάθεται στο πάρκο|λειτουργεί κάπως σε χώρες
210. **00:10:10:03 → 00:10:12:07**
με ψυχρότερο κλίμα,|όπως είναι η Αγγλία
211. **00:10:12:10 → 00:10:14:19**
όπου απλά κάθεται και χαλαρώνεις
212. **00:10:14:22 → 00:10:17:16**
κι όπου δε φέρνουν|τόσο μεγάλα σκηνικά.
213. **00:10:18:00 → 00:10:19:22**
Αυτό συνήθως|γίνεται περιστασιακά.
214. **00:10:20:04 → 00:10:22:11**
Νομίζω ότι όταν διαβάζεις|τον «Σαίξπηρ στη Σιγκαπούρη»
215. **00:10:22:14 → 00:10:24:23**
πρέπει πραγματικά|να τον τοποθετήσεις καταλλήλως.
216. **00:10:25:07 → 00:10:27:23**
Πρέπει να τον τοποθετήσεις|σε ένα πλαίσιο που να είναι
217. **00:10:28:11 → 00:10:30:15**
βιώσιμο στον πολιτισμό μας.
218. **00:10:31:12 → 00:10:34:00**
Ο Νιναγκάουα κι ο|τρόπος που κάνει διασκευές
219. **00:10:34:08 → 00:10:37:19**
είναι φανταστικός,|όπως και τα κοστούμια,
220. **00:10:37:22 → 00:10:41:07**
η γλωσσική σειρά|των σκηνικών σε ό,τι κάνει

- 221. 00:10:41:10 → 00:10:44:22**
είναι τόσο ριζωμένη στην|παραδοσιακή ιαπωνική κουλτούρα,
- 222. 00:10:45:02 → 00:10:47:23**
αλλά η κύρια ουσία|των έργων δεν αλλάζει ποτέ.
- 223. 00:10:48:09 → 00:10:50:12**
Διδαχθήκατε Σαίξπηρ στο σχολείο;
- 224. 00:10:51:15 → 00:10:55:02**
Νομίζω ότι|προσπάθησαν να με διδάξουν.
- 225. 00:10:55:19 → 00:10:59:04**
Δεν θεωρώ ότι έχω|μελετήσει πραγματικά τα έργα του.
- 226. 00:10:59:21 → 00:11:02:02**
Στο γυμνάσιο οχι.|Στο Πανεπιστήμιο ναι.
- 227. 00:11:03:13 → 00:11:05:22**
Ναι, έμαθα για εκείνον στο Κολλέγιο.
- 228. 00:11:06:20 → 00:11:07:22**
Ναι διδάχτηκα.
- 229. 00:11:08:15 → 00:11:09:20**
Εγώ οχι.
- 230. 00:11:11:01 → 00:11:12:07**
Ναι ναι.
- 231. 00:11:13:00 → 00:11:17:08**
Ναι, μελετάω Σαίξπηρ απ' το Γυμνάσιο.
- 232. 00:11:18:06 → 00:11:20:24**
Στο πρόγραμμα σπουδών|Λογοτεχνίας του Πανεπιστημίου,
- 233. 00:11:21:03 → 00:11:22:17**
αν το επιλέξεις|για όλα τα επίπεδα,

234. **00:11:22:21 → 00:11:25:06**
υπάρχει ένα υποχρεωτικό|μάθημα με κείμενο του Σαίξπηρ.
235. **00:11:25:09 → 00:11:27:19**
Στο Κολέγιο, υπάρχει επίσης|ένα υποχρεωτικό για τον Σαίξπηρ.
236. **00:11:27:21 → 00:11:30:10**
Και ξεκινώντας|αγγλικά στο Πανεπιστήμιο,
237. **00:11:30:17 → 00:11:34:09**
τον πρώτο κιόλας χρόνο,|κάνεις τρία σαιξπηρικά κείμενα
238. **00:11:34:16 → 00:11:36:22**
οπότε είσαι σε φάση|«Όχι άλλο Σαίξπηρ!»
239. **00:11:38:04 → 00:11:39:20**
Το βρήκατε ενδιαφέρον;
240. **00:11:40:06 → 00:11:42:15**
Εκτίμησα ότι|προσπάθησαν να μας εξηγήσουν
241. **00:11:42:21 → 00:11:45:09**
τον τρόπο με τον|οποίο στήθηκε το σκηνικό.
242. **00:11:45:16 → 00:11:49:19**
Οι καθηγητές μας προσπάθησαν|να μας το μεταδώσουν με τέτοιο τρόπο
243. **00:11:50:02 → 00:11:52:24**
ώστε να μπορούμε|να το κατανοήσουμε
244. **00:11:53:01 → 00:11:55:22**
μ' έναν πιο σύγχρονο τρόπο.
245. **00:11:56:07 → 00:11:58:19**
Θυμάμαι, ήμασταν σε|ομάδες κι έπρεπε να διαλέξουμε
246. **00:11:58:24 → 00:12:01:04**
μια σκηνή απ' το έργο|και βασικά να κάνουμε μια παρωδία.

247. 00:12:01:08 → 00:12:02:06
[ντραμς]
248. 00:12:02:08 → 00:12:04:02
Εσείς υποσυνείδητα|έπρεπε να αναζητήσετε
249. 00:12:04:06 → 00:12:05:11
το νόημα πίσω απ' τις λέξεις.
250. 00:12:05:14 → 00:12:07:01
Να διαβάσετε|και να καταλάβετε ότι
251. 00:12:07:02 → 00:12:09:02
αυτό το άτομο λέει|αυτό, εκείνο περνάει αυτό
252. 00:12:09:05 → 00:12:10:18
και κάνει αυτό, ή νιώθει αυτό.
253. 00:12:10:22 → 00:12:12:09
[μουσική αγωνίας,|θόρυβος εργαλείου]
254. 00:12:13:01 → 00:12:15:18
Τότε μπορείς|να κάνεις κάποιο σχετικό αστείο.
255. 00:12:15:24 → 00:12:18:06
Αυτό λοιπόν για 'μένα είχε πολύ νόημα.
256. 00:12:19:12 → 00:12:21:16
Οι νέοι στη Σιγκαπούρη|σκέφτονται τον Σαίξπηρ
257. 00:12:22:01 → 00:12:25:06
ως κάτι που τους επιβάλλεται στην τάξη;
258. 00:12:26:07 → 00:12:28:10
Ο φίλος μου αποφοίτησε|απ' αυτό το Γυμνάσιο που έλεγα
259. 00:12:28:13 → 00:12:31:04
όπου έχουν τη Λογοτεχνία|ως υποχρεωτικό μάθημα.

- 260. 00:12:31:10 → 00:12:33:04**
Έτσι, όλη η τάξη|διδάσκεται λογοτεχνία.
- 261. 00:12:33:12 → 00:12:36:10**
Αλλά τι γίνεται με εκείνους|που δεν τους αρέσει καν η Λογοτεχνία;
- 262. 00:12:36:14 → 00:12:38:01**
Δυστυχώς, πολλοί μαθητές λένε
- 263. 00:12:38:02 → 00:12:40:14**
«Αχ, Σαίξπηρ, δεν μπορώ|να καταλάβω τη γλώσσα.
- 264. 00:12:40:16 → 00:12:42:08**
Δεν ξέρω για τι πράγμα μιλάει».
- 265. 00:12:42:13 → 00:12:45:20**
Νομίζω ότι ίσως απαιτείται|κάποια ωριμότητα πρώτα
- 266. 00:12:45:22 → 00:12:47:15**
για να καταλάβουν αυτοί οι μαθητές.
- 267. 00:12:48:01 → 00:12:51:02**
«Πρέπει να ολοκληρώσετε|την ανάγνωση αυτού για να μπορέσετε
- 268. 00:12:51:04 → 00:12:53:20**
να περάσετε το πρώτο στάδιο,|έπειτα πρέπει να μελετήσετε,
- 269. 00:12:53:22 → 00:12:55:11**
πρέπει να απομνημονεύσετε τα θέματα
- 270. 00:12:55:13 → 00:12:57:09**
και την ανάλυση των χαρακτήρων,
- 271. 00:12:57:10 → 00:12:59:02**
πρέπει να πάρετε Α|για το πρώτο στάδιο».
- 272. 00:12:59:14 → 00:13:01:14**
Ο καλύτερος|τρόπος για να κατανοήσεις

273. **00:13:01:17 → 00:13:03:24**
και να εκτιμήσεις|πλήρως το έργο του Σαίξπηρ
274. **00:13:04:02 → 00:13:06:19**
είναι όταν μπορείς|να κοιτάξεις πέρα απ' τη σελίδα.
275. **00:13:07:07 → 00:13:10:12**
Τα σχολεία κάνουν το καλύτερο δυνατό,
276. **00:13:10:23 → 00:13:12:22**
με την έννοια ότι|ενθαρρύνουν κάπως τους μαθητές
277. **00:13:13:00 → 00:13:16:18**
να παρακολουθήσουν το έργο|ή έστω μια κινηματογραφική προσαρμογή.
278. **00:13:16:23 → 00:13:18:14**
Γιατί ενίοτε|διαβάζουν τις γραμμές,
279. **00:13:18:18 → 00:13:20:07**
λέγοντας|«Τι είναι αυτό;»
280. **00:13:20:12 → 00:13:22:00**
και παρακολουθώντας μετά το έργο,
281. **00:13:22:02 → 00:13:24:18**
είναι σε φάση|«Α αυτό εννοούσε».
282. **00:13:26:07 → 00:13:28:19**
Θα ακολουθούσατε|τον Σαίξπηρ στο twitter;
283. **00:13:29:05 → 00:13:31:10**
Τι θα μπορούσε να δημοσιεύει;
284. **00:13:32:01 → 00:13:33:08**
Αν ζούσε; Ναι.
285. **00:13:34:12 → 00:13:36:20**
Αν ρωτάτε αν θα άνοιγα λογαριασμό

- 286. 00:13:36:21 → 00:13:39:03**
για τον Σαίξπηρ, δεν το νομίζω.
- 287. 00:13:40:09 → 00:13:42:23**
Τα λόγια του Σαίξπηρ|είναι σαν τα αστεία του.
- 288. 00:13:43:02 → 00:13:44:20**
Αποτελούν πολύ καλό υλικό για μιμίδια.
- 289. 00:13:44:23 → 00:13:47:16**
Νομίζω ναι.|Στους χρήστες αρέσει να διακωμωδούν
- 290. 00:13:47:18 → 00:13:51:06**
τους στίχους τραγουδιών,|της χιπ χοπ και ποπ μουσικής
- 291. 00:13:51:08 → 00:13:53:11**
και μετά να τους|μετατρέπουν σε σαιξπηρικούς.
- 292. 00:13:53:19 → 00:13:55:15**
Θα τον ακολουθούσα σίγουρα.
- 293. 00:13:55:16 → 00:13:57:14**
Και ίσως έβλεπα σχόλια, τύπου
- 294. 00:13:57:18 → 00:14:01:20**
«Έκαμε το μπέργκερ μου τα μάλλ κρύο».
- 295. 00:14:01:21 → 00:14:03:00**
[τραμ]
- 296. 00:14:03:11 → 00:14:05:23**
Θα ήταν σε φάση|...
- 297. 00:14:09:00 → 00:14:11:03**
Τι είδους αφηγηματικό|ή συναισθηματικό περιεχόμενο
- 298. 00:14:11:08 → 00:14:14:03**
θα μπορούσε να κάνει|τους ψηφιακούς ιθαγενείς

- 299. 00:14:14:07 → 00:14:16:08**
να ασχοληθούν με τον Σαίξπηρ;
- 300. 00:14:16:09 → 00:14:17:21**
[ηχητική παρεμβολή]
- 301. 00:14:18:12 → 00:14:21:16**
Αυτό που λειτουργεί|πραγματικά, είναι το μιμίδιο.
- 302. 00:14:22:05 → 00:14:23:09**
Τα μιμίδια.
- 303. 00:14:23:20 → 00:14:25:08**
Μιμίδια.
- 304. 00:14:25:15 → 00:14:27:14**
Επειδή τα μιμίδια,|μπορούν να εφαρμοστούν
- 305. 00:14:27:16 → 00:14:28:24**
σε πολλά διαφορετικά πράγματα.
- 306. 00:14:29:00 → 00:14:30:21**
Μπορείτε να βάλετε|πολλά διαφορετικά λόγια
- 307. 00:14:30:23 → 00:14:32:21**
για την ίδια φωτογραφία|και αυτή θα γίνει βάιραλ.
- 308. 00:14:33:00 → 00:14:34:21**
Έπειτα, ο κόσμος|θα τη μοιραστεί, θα γελάσει,
- 309. 00:14:34:23 → 00:14:36:21**
θα τη στείλει|σε οικογένεια και φίλους.
- 310. 00:14:36:23 → 00:14:39:15**
Ειδικά αν μιλάς|τη γλώσσα του μιμιδίου
- 311. 00:14:39:19 → 00:14:42:10**
κυρίως σ' ένα κωμικό|ή σατιρικό πλαίσιο,

- 312. 00:14:42:13 → 00:14:46:23**
τότε για μένα, αυτό|έχει πολλές προοπτικές.
- 313. 00:14:47:23 → 00:14:50:03**
Πιστεύετε ότι ο Σαίξπηρ|εξακολουθεί να είναι επίκαιρος;
- 314. 00:14:50:24 → 00:14:55:22**
Θα είναι για πάντα|αυτή η αειθαλής φιγούρα.
- 315. 00:14:57:13 → 00:15:00:13**
Νομίζω ότι όλες του|οι ιστορίες είναι διαχρονικές
- 316. 00:15:00:17 → 00:15:03:09**
όπως το «Ρωμαίος και Ιουλιέτα»,|και έτσι κάπως, βρίσκεται πάντα εδώ.
- 317. 00:15:03:15 → 00:15:06:05**
Υποθέτω ότι οι συζητήσεις|για την ανθρώπινη υπόσταση
- 318. 00:15:06:07 → 00:15:09:18**
είναι κάτι που|πάντα θα μας απασχολεί.
- 319. 00:15:10:12 → 00:15:12:15**
Κάτι που θα συζητάμε για καιρό.
- 320. 00:15:13:13 → 00:15:16:18**
Θα θέλατε να γνωρίσετε|ένα σαιξπηρικό χαρακτήρα;
- 321. 00:15:19:07 → 00:15:21:06**
Αν είναι ο Πακ, τότε ναι!
- 322. 00:15:22:19 → 00:15:24:02**
Θεέ μου!
- 323. 00:15:24:24 → 00:15:26:18**
[μελωδία πιάνου]
- 324. 00:15:33:24 → 00:15:35:03**
Εντάξει λοιπόν.

325. 00:15:35:17 → 00:15:36:24
Ωπ ναι, από 'δώ.
326. 00:15:44:13 → 00:15:45:13
Ήρεμα.
327. 00:15:54:21 → 00:15:55:23
Τα λέμε.
328. 00:15:56:20 → 00:15:58:17
[μελωδία πιάνου]
329. 00:15:59:10 → 00:16:01:17
[τιτίβισμα πουλιών]
330. 00:16:10:04 → 00:16:11:11
Πακ!
331. 00:16:11:13 → 00:16:12:13
Έλα 'δώ.
332. 00:16:15:22 → 00:16:17:15
Χαρούμενος που επέστρεψες;
333. 00:16:25:05 → 00:16:27:16
[απαλή μελωδία]

ΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

Όπως έχει αναφερθεί ήδη στην εισαγωγή, **κείμενο-πηγή** για την παρούσα εργασία αποτελεί ένα ντοκιμαντέρ κινουμένων σχεδίων, με τίτλο «Shaking a Singapore Spear», το οποίο διερευνά την απήχηση των κλασικών έργων του Σαίξπηρ στους ψηφιακούς ιθαγενείς στη Σιγκαπούρη. Η διάρκεια της ταινίας είναι 17 λεπτά και δημιουργήθηκε το 2020, σε στενή συνεργασία με το Ερευνητικό Ίδρυμα “**Shakespeare Institute**” στην πόλη Stratford-upon-Avon, στο Ηνωμένο Βασίλειο. Σκηνοθέτης της ταινίας είναι ο **Hannes Rall**, ο οποίος μαζί με τους **Xue Enge** και **Alvin Tay**, έγραψαν το σενάριο.

Ο Hannes Rall είναι Αναπληρωτής Καθηγητής στη Σχολή Τέχνης, Σχεδιασμού και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (ADM) στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Nanyang στη Σιγκαπούρη (NTU), καθώς και Περιφερειακός Συντονιστής του Προγράμματος Ψηφιακών Κινουμένων Σχεδίων της σχολής. Παράλληλα, είναι **επιτυχημένος σκηνοθέτης** ανεξάρτητων ταινιών μικρού μήκους κινουμένων σχεδίων. Οι ταινίες του, κυρίως διασκευές της κλασικής λογοτεχνίας, έχουν προβληθεί σε **πάνω από 650 φεστιβάλ** ταινιών παγκοσμίως και έχουν κερδίσει **72 διεθνή βραβεία**.

Η Xue Enge είναι απόφοιτος του τμήματος Τέχνης, Σχεδιασμού και Μέσων Μαζικής ενημέρωσης του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Nanyang και, όπως έχει δηλώσει η ίδια, η σχολή αυτή είναι που την ενέπνευσε και την έκανε να ανακαλύψει τη μαγεία της κινούμενης εικόνας. Σήμερα, είναι **σχεδιάστρια κινουμένων σχεδίων**, ενώ της αρέσει να αναλογίζεται τη ζωή και το πώς λειτουργεί ο κόσμος. Τέλος, ο Alvin Tay, είναι απόφοιτος της σχολής Τεχνών και Κοινωνικών Επιστημών του Εθνικού Πανεπιστημίου της Σιγκαπούρης και είναι υπεύθυνος για την **προώθηση της επιχειρηματικής στρατηγικής** και της ανάπτυξης στην περιοχή.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΧΟΛΙΑ

Ο σκοπός του κειμένου-στόχου **δεν διαφέρει** από εκείνον του κειμένου-πηγής. Σχετικά με τον τύπο του κειμένου, τόσο οι διάλογοι του κειμένου-πηγής, όσο και οι διάλογοι του κειμένου-στόχου είναι **σε μορφή srt**. Επομένως, έγινε **απευθείας μετάφραση** από τη μία γλώσσα στην άλλη, στο ειδικό λογισμικό Subtitle Edit. Το πρόγραμμα ρυθμίστηκε ως εξής:

- Μέγιστοι χαρακτήρες ανά γραμμή υποτίτλου: 40
- Μέγιστος αριθμός χαρακτήρων ανά δευτερόλεπτο: 17
- Ελάχιστη διάρκεια: 1 δευτερόλεπτο (1000 milliseconds)
- Μέγιστη διάρκεια: 7 δευτερόλεπτα (7000 milliseconds)
- Ελάχιστο κενό μεταξύ υποτίτλων: 1 frame (καρέ) / 40 milliseconds

Μεταφραστικά ζητήματα

Λαμβάνοντας υπόψη τόσο το **θεωρητικό πλαίσιο**, όσο και την **πλοκή**, το **ύφος** και το **κοινό** της ταινίας, προχωρήσαμε στη διαδικασία υποτιτλισμού. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, αντιμετωπίσαμε ορισμένα προβλήματα, τα κυριότερα από τα οποία, χωρίσαμε στις εξής κατηγορίες:

I. Σύμπτυξη προτάσεων

Ως επί το πλείστον, τα ζητήματα που αντιμετωπίσαμε είχαν να κάνουν με τη **συμπύκνωση** των λέξεων και των προτάσεων. Καθώς η ελληνική γλώσσα φημίζεται για το πλούσιο λεξιλόγιό της, είναι γεγονός ότι το νόημα μιας πρότασης γραμμένης στα αγγλικά, χρειάζεται **περισσότερες λέξεις** για να αποδοθεί στα ελληνικά. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αποκοπή ελληνικών λέξεων και, παράλληλα, την προσπάθεια να αποδίδεται το νόημα με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Άλλωστε, σύμφωνα με τον έλληνα υποτιτλιστή, Γιώργο Λυκούδη, «Όταν από το χαρτί, όπου ο μεταφραστής έχει χώρο για να αποδώσει όπως θέλει το νόημα του Σαίξπηρ, πρέπει να περάσουμε στο πλαίσιο του υποτιτλισμού, που απαιτεί συμπύκνωση, αυτομάτως περνάμε σε πιο φτωχή γλώσσα. Πρέπει να συμβιβαστεί ο μεταφραστής με τις απαιτήσεις του υποτιτλισμού».

II. Ιδιοματικές εκφράσεις

Μία επόμενη δυσκολία, αφορούσε τον υπότιτλο **134 [00:05:53:05 → 00:05:55:24]** “*Something, something pound of flesh. Something, something*”. Εκ πρώτης, ήταν δύσκολο να κατανοήσουμε κι έπειτα να αποδώσουμε το νόημα. Ακολούθησε έρευνα στο διαδίκτυο και διαπιστώσαμε ότι πρόκειται για γνωμικό και, συγκεκριμένα, προέρχεται από το έργο του Σαίξπηρ, «Ο έμπορος της Βενετίας». Η φράση «*Θα σου δανείσω, αλλά θέλω ένα κομμάτι από τη σάρκα σου*» **[122. 00:05:53:01 → 00:05:55:18]** αναφέρεται στο γεγονός ότι κάτι που οφείλεται, πρέπει να επιστραφεί με κάθε κόστος. Ο Σαίξπηρ επινόησε αυτή τη φράση με μεταφορικό τρόπο. Αναφέρεται σε μια νόμιμη αλλά παράλογη ανταπόδοση κατά τα τέλη του 18ου αιώνα.

III. Νεολογισμοί

Η γλώσσα στην οποία έγραψε ο Σαίξπηρ αποτέλεσε για εμάς άλλο ένα θέμα προς συζήτηση. Η γλώσσα αυτή, που ομιλούνταν κατά την περίοδο 1500 έως 1750, αναφέρεται συχνά ως **ελισαβετιανή ή σαιξπηρικά αγγλικά**. Δύο καταλήξεις ρημάτων ενεστώτα από τα μεσαιωνικά αγγλικά εξακολουθούν να υπάρχουν στην πρώτη σύγχρονη περίοδο:

η κατάληξη **-est** για το β' ενικό πρόσωπο που ακολουθεί το *thou* (π.χ *thou goest*),
η κατάληξη **-th** ή **-eth** για το γ' ενικό πρόσωπο (π.χ *she goeth*).

Στα σαιξπηρικά αγγλικά, τα ρήματα που συνήθως παίρνουν κατάληξη είναι τα εξής: **hath (has), doth (does), saith (says)**. Εμείς, στην ταινία που υποτιτλίσαμε, συναντήσαμε τα δύο από τα τρία αυτά ρήματα. Συγκεκριμένα, στον υπότιτλο **313 [00:13:57:09 → 00:14:02:09]** “*Doth hath maken my burger too cold*”. Πώς αποδίδουμε, όμως, τα σαιξπηρικά αγγλικά στην ελληνική γλώσσα;

Σε αρκετούς σύγχρονους μελετητές, η ενσωμάτωση του Σαίξπηρ στην ελληνική πραγματικότητα, όλο το 19ο αιώνα και αργότερα, πραγματοποιείται μέσα από το ευρύτερα γνωστό δίλημμα: στροφή προς τη Δύση ή προς την κλασική αρχαιότητα; Αυτό που αποφασίσαμε να κάνουμε, ώστε να καταλήξουμε στην ελληνική απόδοση της φράσης, ήταν να αναζητήσουμε **μεταφρασμένα έργα** του Σαίξπηρ, από γνωστούς Έλληνες μεταφραστές και ποιητές. Ο Δ. Βικέλας – πρωτοπόρος στην πρόσληψη του Σαίξπηρ με τις σπουδαίες μεταφράσεις του – στον Οθέλλο χρησιμοποιεί απaráλλακτα του ίδιους στίχους σημειώνοντας: «*Δια της μεταφράσεώς του ο μέγας της Ζακύνθου ποιητής έδωκε δια παντός την Ελληνικήν αυτού μορφήν εις το άσμα της Δυσδαιμόνας*». Και φυσικά, είναι συμβολικό, μαζί και ουσιαστικό, ότι ο πρώτος που αποδίδει **σαιξπηρικούς στίχους**, είναι ο εθνικός μας ποιητής. Ο Σολωμός διασκεύασε τη «Μίμηση του τραγουδιού της Δε(υ)σδεμόνας» από τον Οθέλλο, διατηρώντας αυτούσιο το τέλος.

Έτσι, λοιπόν, αποφασίσαμε να προσθέσουμε **στοιχεία καθαρεύουσας** στην ελληνική απόδοση της φράσης “*Doth hath maken my burger too cold*”, μεταφέροντάς την ως «*Έκαμε το μπεργκερ μου τα μάλλ' κρύω*». [**294. 00:13:57:18 → 00:14:01:20**]

IV. Παράφραση

Στην περίπτωση των υποτίτλων **206 [00:09:14:18 → 00:09:17:20]** “*It's so much more than just putting it on a play field*” και **207 [00:09:17:20 → 00:09:19:09]** “*when you are doing Shakespeare in the park*”, επιλέξαμε τις στρατηγικές της παράφρασης και της αναδόμησης και, αυτό γιατί υπήρχε ο κίνδυνος να χαθεί το νόημα, αν μεταφράζαμε την πρόταση με τη σειρά που έχει δομηθεί στο πρωτότυπο. Έτσι λοιπόν, η απόδοση των ελληνικών υποτίτλων **193 [00:09:15:06 → 00:09:17:05]** και **194 [00:09:17:10 → 00:09:19:23]** έχει ως εξής: «*Όταν παίζεται ο Σαίξπηρ στο πάρκο, | δεν είναι απλά ότι ένα έργο παρουσιάζεται έξω, (...)*»

Τέλος, προχωρήσαμε στον **ορθογραφικό έλεγχο**, ενώ δώσαμε ιδιαίτερη προσοχή στην έκθλιψη και την αποκοπή των λέξεων. Γενικότερα, φροντίσαμε οι αλλαγές γραμμής να γίνονται στον καλύτερο δυνατό συντακτικό κόμβο και αποφύγαμε να ξεκινάμε ή να τελειώνουμε τον υπότιτλο ακριβώς στην αλλαγή της σκηνής.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συνοψίζοντας, καταλήξαμε σε **δύο συμπεράσματα**. Αρχικά, στο γεγονός ότι η μεταφορά των γλωσσικών στοιχείων σε γραπτή μορφή, με την παράλληλη διατήρηση των συνδηλώσεων που τα συνοδεύουν, αποτελεί **απαιτητικό εγχείρημα**. Ιδιαίτερα, στην περίπτωση υποτιτλισμού για κ/Κωφούς και Βαρήκοους απαιτείται όχι μόνο οξεία αντίληψη και παρατηρητικότητα, αλλά και **αγάπη και ενσυναίσθηση** για το κοινό και τις ανάγκες του. Το δεύτερο συμπέρασμα έχει να κάνει με το δυστυχές γεγονός ότι είναι **ελάχιστες οι προδιαγραφές** των παρόχων υπηρεσιών μέσων μαζικής ενημέρωσης και επικοινωνίας για τα άτομα με προβλήματα ακοής. Σίγουρα, είναι επιτακτική η ανάγκη, όχι μόνο για περισσότερη έρευνα και εφαρμογή σχετικά με τον υποτιτλισμό για τα άτομα με αναπηρία, αλλά κυρίως για ουσιαστική αλλαγή όσον αφορά τα **ίσα δικαιώματα σε κάθε επίπεδο**.

ΛΙΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Γράμματα.Σαίξπηρ και Ελλάδα. (2017). Παιδείας Εγκώμιον.
- Παπαλεωνίδα, Τ., & Προφίλ, Π. Π. (n.d.). The Merchant of Venice - Ο Έμπορος της Βενετίας
- Παρίδης, Χ. (2022). Γιώργος Λυκούδης: Η ιστορία του πιο γνωστού υποτιτλιστή της Ελλάδας

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Delisle, J., H. Lee-Jahnke & M. C. Cormier (2008). Ορολογία της Μετάφρασης. Μετάφραση από τα αγγλικά Γ. Φλώρος. Αθήνα: Μεσόγειος.
- Diaz Cintas, J & A. Remael (2007). Audiovisual Translation: Subtitling. Manchester & Kinderhook (NY): St. Jerome Publishing.
- Marleau, L. (1982). "Les sous-titres un mal nécessaire". In Meta, vol. 27, No. 3, σσ. 271-285.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γεωργακοπούλου Α. – Γούτσος Δ. 1999. Κείμενο και επικοινωνία. Αθήνα: Ελληνικά.
- Ζαμπέλη Κ., Οπτικοακουστική μετάφραση και υποτιτλισμός, Η περίπτωση των φεστιβάλ κινηματογράφου στην Ελλάδα, Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, Ιόνιο Πανεπιστήμιο - ΤΞΓΜΔ, Κέρκυρα, 2011.
- Κεντρωτής, Γ., Θεωρία και πράξη της μετάφρασης, Αθήνα, Δίαυλος, 1996.
- Κωστοπούλου, Α., Οι μεταφραστικές δυσκολίες στον υποτιτλισμό κινηματογραφικών ταινιών, 1η Συνάντηση Ελληνόφωνων Μεταφρασεολόγων, ΑΠΘ, 1-3 Νοεμβρίου 2006.
- Λαζαράτος, Γ., Umberto Eco: Διασημειωτική Μετάφραση & Μετάφραση και Επιστημολογία, Αθήνα, Παπαζήσης, 2007.
- Λουκία Κωστοπούλου-Δίγκα, Η προβληματική της μετάφρασης στον υποτιτλισμό: ανάλυση μεταφραστικών τεχνικών και εφαρμογές στη διδακτική των γλωσσών, Διδακτορική Διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο - Φιλοσοφική Σχολή, Θεσσαλονίκη 2011.
- Νανοπούλου, Δ., Μπαμπινιώτη, Γ., Από την κοσμογονία στη γλωσσογονία. Μια συν- ζήτηση, Καστανιώτης, Αθηνά, 2010.
- Σωσώνη, Β. (2014) «Από την πρώτη Talkie στη Μηχανική Μετάφραση: Η Οπτικοακουστική Μετάφραση και η Συμπόρευσή της με την Εξέλιξη τη Τεχνολογίας», Dictio, 7, 167-187.

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Cintas, J. A. D. R. (2014, June 3). Audiovisual Translation: Subtitling | Jorge Díaz Cintas, Aline Remael. Taylor & Francis.
- David Crystal & Ben Crystal, Robots landing. (n.d.-b).
- Dollerup, Cay. 1974. "On subtitles in television programmes". Babel 20: 197-202.
- Josélia Neves, Interlingual Subtitling for the Deaf and Hard-of-Hearing (2009, January).
- Josélia Neves, The Journal of Specialised Translation (2008, July 10).
- José Santaemilia Ruiz and Betlem Soler Pardo, Translating film titles (2015, July 2).
- Lambert, José. 1989. "La traduction, les langues et la communication de masse". Target 1(2): 215-237.
- 2000. "Translating via English as a relay language: the case of subtitling", in Grosman, Meta, Mira Kadric, Irena Kovacic & Mary Snell-Hornby (eds) Translation into Non-Mother Tongues in Professional Practice and Training. Tübingen: Stauffenburg-Verlag, 49-59.